

P ö y t ä k i r j a Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta lokakuun 23 p:ltä 1930. Puheenjohtajana toimi M. Pekkala ja pöytäkirjan laati E. Jokinen.

Saapuvilla olivat edellämainittujen lisäksi Tanner, Harvala, Hakkila, Lehtokoski, Aalto, Valta, Ailio, Koivulahti-Lehto ja puoluesihteerit Viik.

1 §. Ryhmän jäsenten istumajärjestys.

Sen johdosta, että on ilmennyt jonkunverran erimielisyyttä ryhmän jäsenten kesken istumajärjestyksestä Eduskunnassa, annettiin ryhmän puheenjohtajien Tannerin ja Pekkalan sekä kansliatoimikunnan jäsenen Harvalan tehtäväksi sovittaa nämä erimielisyydet.

2 §. Eduskunnan tarkistajain vaali.

Päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmän ehdokkaiksi Eduskunnan tarkistajain vaalia varten asetettaisiin varsinaisiksi tarkistajiksi Keto ja Rapo sekä heidän varamiehikseen Ahlström ja Pekkala.

3 §. Ryhmän tilintarkastajat.

Ryhmän taloudenhoitajan ilmoitettua, että ryhmän tilit viime eduskuntakaudelta ovat valmiina ja tarkastettavissa, päätettiin ehdottaa ryhmälle, että tilintarkastajiksi valittaisiin Rantala ja Koivulahti-Lehto.

4 §. Illanvietto ryhmän jäsenille.

Päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että järjestettäisiin ryhmän jäsenille yhteinen tutustumis-illanvietto, ja että tätä illanviettoa valmistavaan toimikuntaan valittaisiin ryhmän sihteerien ja taloudenhoitajan lisäksi Sillanpää ja Ahlfors.

5 §. Hallituksen tilanneselostus.

Sen johdosta, että hallituksen selostus maassa vallinneesta tilanteesta ja sen aiheuttamista toimenpiteistä tulee käsittelynalaiseksi

lokakuun 24 p:nä pidettävässä Eduskunnan istunnossa, otettiin jälleen valmistavasti käsiteltäväksi kysymys ryhmän suhtautumisesta tähän selostukseen ja sen johdosta syntyvään keskusteluun.

Tanner lausui, että asiaa harkittaessa voidaan jo ennakolta ottaa huomioon se seikka, että hallitus joka tapauksessa tulee saamaan Eduskunnalta luottamuslauseen. Tästä huolimatta on sos.-dem. ryhmän taholta harjoitettava tiukkaa kritiikkiä. Meidän on vaadittava, että hallitus palauttaa maahan lailliset olot. Hallitusta voidaan syyttää monista laiminlyönneistä.

Tämän jälkeen esitti puhuja luonnoksen ponsilauselmaksi, joka ryhmän taholta olisi esitettävä Eduskunnan hyväksyttäväksi.

Lehtokoski oli sitä mieltä, että ryhmän puolesta esitettävissä ponnassa sanottava tiukasti se, etteivät viranomaiset ole suojelleet kansalaisten oikeuksia ja vapauksia viime aikoina.

Ailio tahtoi painostettavaksi sitä, että hallitus on ummistanut silmänsä tosiasioilta, jotka ovat olleet sen tiedossa. Kansalaisvapauksien loukkauksia ei ole estetty, eikä väkivallantekijöitä pidätetty, vaikka se olisi ollut mahdollistakin. Tämä on sanottava.

Harvala oli sitä mieltä, että olisi sanottava, ettei ryhmä luota nykyisen hallituksen toimenpiteisiin tilanteen selvittämiseksi.

P ä ä t ö s : Päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmän puolesta esitettäisiin Eduskunnan hyväksyttäväksi päätöslauselma, joka laajemman perustelun jälkeen päättyisi seuraavanlaiseen pönteeseen:

Todeten, ettei hallitus ole riittävässä määrässä huolehtinut valtiovallan auktoriteetin säilymisestä, eduskunta katsoo välttämättömäksi, että hallitus todella huolehtii säännöllisten, laillisten olojen palauttamisesta ja kaikkien syyllisten lainmukaiseen rangaistukseen saattamisesta, ja siirtyy päiväjärjestykseen.

6 §. Hallituksen esitykset.

Sen johdosta, että lokakuun 24 p:nä pidettävässä Eduskunnan istunnossa tulee asianomaisiin valiokuntiin lähetettäväksi joukko hallituksen esityksiä m.m. ehdotus valtion tulo- ja menoarvioksi, päätettiin ehdottaa ryhmälle, että valittaisiin ryhmän puolesta puhujat tärkeimpien esitysten lähetekeskustelua varten, sekä että ryhmän puolesta esiintyisivät Helo ja Pekkala budjetin, Huttunen ja

Aalto n.s. työmaaterrorilain, ja Erich rikoslainmuutoksia koskevan esityksen lähetekeskustelussa.

V a k u u d e k s i :

Puheenjohtaja .

Sihteeri.

P ö y t ä k i r j a Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta lokakuun 24 p:ltä 1930. Kokous pidettiin Eduskuntatalossa täysistunnon aikana. Puheenjohtajana toimi ryhmän puheenjohtaja Tanner ja pöytäkirjan laati E. Jokinen.

Saapuvilla olivat puheenjohtajan ja sihteerin lisäksi Lehtokoski, Hakkila, Reinikainen, Harvala, Valta ja Aalto.

1 §. Hallituksen tilanneselostus.

Puheenjohtaja ilmoitti, että valmistava valiokunta oli kutsuttu koolle lopullisesti päättämään sen ponsilauselman sanamuodosta, joka esitetään Eduskunnan hyväksyttäväksi sen selostuksen johdosta, jonka hallitus on antanut maassa viime aikoina vallinneesta tilanteesta ja sen aiheuttamista toimenpiteistään.

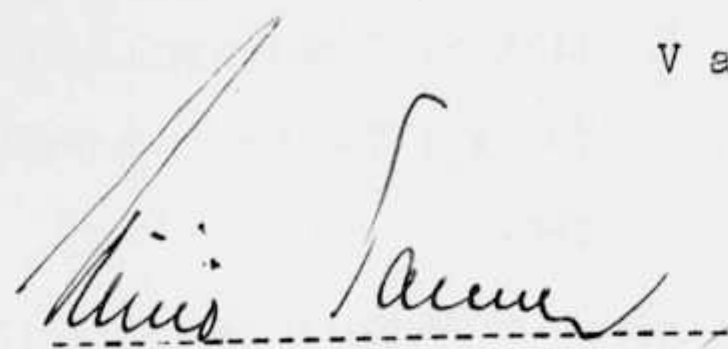
Valmistava valiokunta päätti tämän jälkeen yksimielisesti hyväksyä ponsiehdotukselle seuraavanlaisen muodon:

Hallituksen eduskunnalle antamassa tiedonannossa todetaan se muutakin yleisesti tunnettu tosiasia, että sisäiset olot maassamme ovat eduskunnan hajaantumisen jälkeen edelleenkin olleet monessa suhteessa epätydyttävät. Se laittomuus ja anarkia, joka oli keväällä päässyt vallalle, on yhä laajentunut. Yksityisten kansalaisten vapaus ja koskemattomuus eivät ole olleet turvattuja. Väkivallanteoja on runsaasti tapahtunut. Hallitus, jonka velvollisuutena on vastata järjestyksestä maassa, ei ole näiden rikollisten tekojen johdosta ryhtynyt sellaisiin toimenpiteisiin, että n.k. Lapuanliikkeen nimessä tapahtuneet laittomuudet ja väkivallanteot olisivat tulleet estetyiksi ja niihin syylliset rangaistuiksi. Valtiovallan ja hallituksen auktoriteetti on täten horjutettu. Vasta viime päivinä, kun väkivallanteot ovat herättäneet tavallista suurempaa huomiota, on hallitus osoittanut ripeyttä ja parissa tapauksessa käynyt syyllisiin käsiksi.

Todeten, ettei hallitus ole riittävässä määrässä huolehtinut valtiiovallan auktoriteetin säilymisestä, eduskunta katsoo välttämättömäksi,

että hallitus todella huolehtii säännöllisten, laillisten olojen palauttamisesta ja kaikkien syyllisten lainmukaiseen rangaistukseen saattamisesta, ja siirtyy päiväjärjestykseen.

V a k u u d e k s i :

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

P ö y t ä k i r j a Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta lokakuun 30 p:ltä 1930. Puheenjohtajana toimi ryhmän puheenjohtaja V. Tanner ja pöytäkirjan laati E. Jokinen.

Saapuvilla olivat Pekkala, Aalto, Valta, Lehtokoski, Hakkila ja Reinikainen, sekä eri valiokuntaryhmien valitsemina Harvala valtionvarain valiokunnasta, Voionmaa ulkoasiain valiokunnasta, Rantala talousvaliokunnasta, Komu lakivaliokunnasta, Koivulahti-Lehto laki- ja talousvaliokunnasta, Ailio sivistysvaliokunnasta, Koponen perustuslakivaliokunnasta, ynnä puoluesihteerit K. H. Viik.

1 §. Ryhmän jäsenten illanvietto.

Ryhmän jäsenten keskistä illanviettoa valmistamaan valitun toimikunnan puolesta ilmoitettiin, että illanvietto on päätetty järjestää Elannon hallintohuoneustoon lokakuun 12 p:nä. Samalla ehdotettiin, että ryhmän rahastosta myönnettäisiin illanvieton aiheuttamia kuluja varten 1,500 markkaa. - Ehdotus hyväksyttiin.

2 §. Edustaja Puolueneuvoston kokoukseen.

Päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmän edustajaksi marraskuun 2 p:nä 1930 pidettävään Puolueneuvoston kokoukseen valittaisiin Hannes Ryömä.

3 §. Ryhmän jäsenten valiokuntapaikat.

Sen johdosta, että ryhmä Eduskunnan valiokuntien vaalissa oli saanut eräisiin valiokuntiin useamman jäsenen, kuin ryhmän taholta oli edellytetty, olivat eräät ryhmän jäsenet joutuneet varsinaisiksi jäseniksi useampaan valiokuntaan kuin he olisivat halunneet, ja kun taas toiset ryhmän jäsenistä olivat jääneet kokonaan ilmankin vakinaista valiokuntapaikkaa, niin päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ne ryhmän jäsenet, jotka mahdollisesti haluaisivat vapautusta jonkun valiokunnan jäsenyydestä tekisivät siitä ilmoituksen

valmistavalle valiokunnalle, joka tekee sitten yhtenäisen esityksen näiden valiokuntapaikkojen täyttämiseksi.

4 §. Ryhmän taholta tehtävät aloitteet.

Otettiin valmistavasti käsiteltäväksi kysymys, mitä aloitteita ryhmän taholta olisi nyt alkaneilla valtiopäivillä tehtävä, sekä samalla tarkistettavaksi ne aloitteet, joita ryhmän jäsenet ovat aikoneet Eduskunnalle jättää.

Puheenjohtaja Tanner lausui aluksi, että suurempaa määrää aloitteita ei ryhmän ja sen jäsenten taholta tällä kertaa liene syytä tehdä. Niitä ei ehdittäisi näillä valtiopäivillä käsitellä ja taloudellinen tilanne on myös sellainen, ettei mitään suurempia yhteiskunnallisia uudistuksia voitane ajatella. Esitti vielä harkittavaksi, olisiko ryhmän puolelta tehtävä aloitteita yli vaalien lykkätyjen n.k. kommunistilakien suhteen.

Lehtokoski ilmoitti, että ruotsalaisen ryhmän jäsen von Born on ilmoittanut tekevänsä mahdollisesti n.s. Kivimäen linjan mukaiset aloitteet kommunistilakiasiaista.

Aalto ilmoitti, että työvänsiain valiokunnan sos.-dem. jäsenet aikovat tehdä aloitteen työttömyysmäärärahan korottamisesta, sekä myöskin vanhuus- ja työkyvyttömyysvakuutusrahaston pohjarahaston lisäämisestä.

Voionmaa ilmoitti, että muutamat ryhmän jäsenet ovat aikoneet yhtyä eräisiin toisten ryhmien jäsenten taholta tehtäviin kieltolaki- ja raittiusasiaa koskeviin aloitteisiin.

Koponen ilmoitti aikovansa uusia elokuvaveron alentamista koskevan aloitteensa.

Lehtokoski ilmoitti myös aikovansa uusia kansakoululasten vastetusavustusta koskevan, edellisillä valtiopäivillä tehdyn aloitteensa.

Pekkala ilmoitti, että puolueen pienviljelijäneuvottelukunnan taholta on suunniteltu muutamien pienviljelijöitä koskevien aloitteiden tekemistä.

Viik lausui, että ryhmän taholta olisi tehtävä joitakin pulajien seurausten lieventämistä tarkoittavia aloitteita. Niinkään olisi syytä tehdä Kivimäen linjan mukainen aloite kommunistilaki-

asiasta.

Reinikainen oli sitä mieltä, että jos von Born tekee Kivimäen linjan mukaisen aloitteen on ryhmän sitä kannatettava. Mitä muihin aloitteisiin tulee, niin voidaan suuremmista uudistuskysymyksistä tehdä aloitteita vasta helmikuussa alkavilla uusilla valtiopäivillä ja on ne siihen mennessä valmisteltava.

Harvala lausui, että jos von Born tekee aloitteen kommunistilakien suhteen, niin voi ryhmä kannattaa sitä, siinä tapauksessa, että ryhmä voi sen hyväksyä. Ryhmän omaa aloitetta ei tässä asiassa ole syytä tehdä.

P ä ä t ö s : Aloitteiden suhteen päätettiin esittää ryhmän päätettäväksi,

että mitään suurempia uudistuksia tarkoittavia aloitteita ei ryhmän puolelta näillä valtiopäivillä tehdä,

että ne ryhmän jäsenet, jotka suunnittelevat huomattavimpien yleisluontoisten aloitteiden tekemistä esittäisivät aloitteensa ryhmälle ennen Eduskunnalle jättämistä, sekä

että n.s. kommunistilakien suhteen ei ryhmän taholta aloitetta tehdä.

Samalla päätettiin esittää ryhmälle ne suunniteltuja aloitteita koskevat ilmoitukset, jotka keskustelun kuluessa olivat tehty.

5 §. Edustajain vapaaliput.

Sen johdosta, että hallituksen esitys Eduskunnan jäsenten vapaiden rautatielippujen poistamisesta on paraikaa perustuslakivaliokunnassa käsiteltävänä, otettiin valmistavasti käsiteltäväksi kysymys ryhmän suhtautumisesta tähän asiaan.

Harvala oli sitä mieltä, että ryhmän olisi syytä kannattaa hallituksen esitystä. Porvarillisten ryhmien asiaksi jäisi silloin ratkaista esityksen kohtalo, niinkuin todella haluavat.

Viik piti myös asiaa senlaatuksena, että sitä on harkittava. Vapaalippu aiheuttaa varmasti paljon poissaoloja Eduskunnan istunnoista, mutta valistustyön kannalta on siitä sos.-dem. puolueellekin hyötyä. Olisi vain saatava estetyksi vapaalipun aiheuttamat huonot seuraukset.

Voionmaa huomautti, että jos hallitus on tehnyt esityksensä

Eduskunnan työtehon parantamiseksi, niin se on asia joka ei kuulu hallitukselle, vaan Eduskunnalle itselleen. Vapaaalippujen poistamisella ei saavutettaisi myöskään sanottavaa taloudellista etua valtiolle.

Hakkila kannatti hallituksen esityksen hylkäämistä.

Tanner huomautti, että jos ryhmä joutuu yksinään vastustamaan hallituksen esitystä ja saisi sen hylätyksi omilla äänillään, niin sitä mahdollisuutta ei ole syytä käyttää, ellei muista ryhmistä tule ainakin jonkunverran kannatusta hylkävälle kannalle.

Aalto ja Komu kannattivat käsitystä, että esitystä on vastustettava.

P ä t t ö s : Päättiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmä tulee vastustamaan hallituksen esityksen hyväksymistä edustajain vapaaalippujen poistamisesta.

6 §. Virkaikälain muuttaminen.

Sen johdosta, että perustuslakivaliokunnassa on paraikaa käsitelynalaisena hallituksen esitys virkamiesten oikeutta pysyä virassaan määrättyyn ikään ehdittyään koskevan lain muuttamisesta, päätettiin 8 äänellä - 6 ääntä vastaan - , että ryhmän jäsenten on vastustettava hallituksen esitystä. Vähemmistö kannatti virkailain koroittamista 65 vuodesta 67 vuodeksi.

7 §. Ryhmän jäsenten istumajärjestys.

Sen johdosta, että ryhmän jäsen Y. Räisänen oli lähettänyt valm. valiokunnalle kirjelmän, jossa hän pyytää valmistavan valiokunnan toimenpidettä ryhmän jäsenten istumajärjestyksen muuttamiseksi siten, että hän voisi siirtyä lähemmäksi puhujalavaa, päätettiin ehdottaa ryhmälle, että asia jätettäisiin aikaisemmin samaa tarkoitusta varten valitun toimikunnan järjestettäväksi.

8 §. Lomapyynnöt.

Päättiin ehdottaa ryhmälle, että suostuttaisiin ryhmän jäsenen Kovasen pyyntöön, että hän saisi pyytää vapautusta Eduskunnan istunnosta lokakuun 31 p:nä.

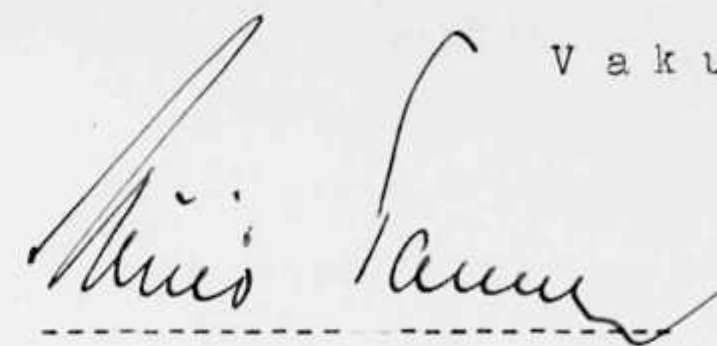
9 §. Vesileipärangaistusasia.

Lakivaliokunnan jäsen Komu ilmoitti, että lakivaliokunnassa

on käsiteltävänä hallituksen esitys n.s. vesileipärangaistuksen säätämisestä ja toivoi, että valmistava valiokunta päättäisi, miten ryhmän jäsenten on tähän asiaan suhtauduttava.

Päättiin, että asia jätetään lakivaliokunnan valiokuntaryhmän hoidettavaksi oman harkintansa mukaan. Ryhmän käsiteltäväksi ei asiaa katsottu tarpeelliseksi esittää.

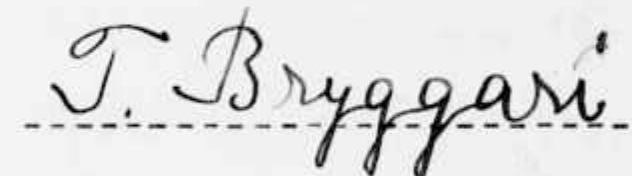
V a k u u d e k s i :

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

Tarkastettu ja hyväksytty /11 1930.

Pöytäkirja Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta marraskuun 6 p:ltä 1930. Puheenjohtajana toimi M. Pekkala ja pöytäkirjan laati E. Jokinen.

Saapuvilla olivat: Tanner, Valta, Lehtokoski, Hakkila, Reinikainen, Koponen, Voionmaa, Harvala, Koivulahti-Lehto, Komu, Rantala, Ailio, Sventorzetski ja puoluesihteerä Viik.

1 §. Ehdokkaat kulkulaitos- ja puolustusasiain valiokuntaan.

Eduskunnan annettua valitsijamiehille määräyksen valita myöskin jäsenet kulkulaitosvaliokuntaan ja puolustusasiain valiokuntaan, päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ehdokkaiksi näiden valiokuntien vaaleissa asetettaisiin:

Kulkulaitosvaliokuntaan Voionmaa, Pekkala, Kovanen, Aaltonen, Kosonen ja Penttala, varalle Linna ja Hiltunen.

Puolustusvaliokuntaan Puittinen, Keto, Lindman, Lepistö, Hiltunen ja Meriläinen, varalle Lindqvist ja Suokas.

2 §. Ryhmän työttömyyskomitea.

Päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että aikaisempaa tapaa noudattaen asetettaisiin ryhmän keskuuteen työttömyyttä koskevia asioita varten erikoinen työttömyyskomitea, johonka valittaisiin Aalto, Huttunen, Aaltonen ja Bryggari.

3 §. Yli vaalien lykätty lait.

Sen johdosta, että yli vaalien lykätty ehdotus tasavallan suojele- laiksi tulee esille marraskuun 7 p:nä pidettävässä Eduskunnan istunnossa, samoin ehdotus laiksi liikekannallepanosta sotatilan vallitessa, sekä ehdotus laiksi valtiopäiväjärjestyksen 7 §:n muuttamisesta ja ehdotus laiksi Suomen vaalilain muuttamisesta marraskuun 11 p:nä pidettävässä Eduskunnan istunnossa, otettiin valmistavasti käsiteltäväksi kysymys ryhmän lopullisesta suhtautumisesta näihin lakiehdotuksiin.

Voionmaa ilmoitti, että ryhmän jäsenet perustuslakivaliokunnassa

ovat liittäneet vastalauseen sekä tasavallan suojelulakia että valtiopäiväjärjestyksen ja vaalilain muuttamista koskeviin mietintöihin ehdottaen ne hylättäviksi. Tasavallan suojelulakia ei valiokuntaryhmä katso enään tarpeelliseksi senvuoksi, että on jo säädetty sotatilalaki, joka antaa hallitukselle tarpeelliset valtuudet poikkeustilanteiden varalta. Valtiopäiväjärjestyksen ja vaalilain muuttamista vastustaa valiokuntaryhmä täysin asiallisilla syillä.

Tanner lausui, että ryhmän kanta yli vaalien lykättyjen lakiehdotusten suhteen tulee olemaan kielteinen. Tähän velvoittaa hänen pidetyn puolueneuvoston kokouksen tekemä päätös. Ryhmän kaikkien jäsenten on vain äänestettävä Eduskunnassa ryhmän päätöksen mukaisesti.

Lehtokoski ilmoitti, että valiokuntaryhmä perustuslakivaliokunnassa on ollut yksimielinen, mutta eräät ryhmän jäsenet tietävästi epäilevät kielteisen kannan ottamista lakiehdotusten suhteen, koska niiden hylkäämisestä nähtävästi on seurauksena hallituksen eroaminen.

Tanner ilmoitti saaneensa tietää, että pääministeri Svinhufvud tulee ilmoittamaan Eduskunnassa, että hallitus jättää paikkansa, jos yli vaalien lykätty hallituksen esitykset hylätään.

Volonmaa ehdotti, ettei vielä tehtäisi kiinteitä päätöksiä kuin tasavallan suojelulain suhteen, suhtautumisesta valtiopäiväjärjestyksen muuttamista tarkoittavaan lakiin voidaan päättää myöhemmin.

Reinikainen tahtoi painostaa sitä seikkaa, että tasavallan suojelulain hylkäämistä on ryhmän taholta perusteltava sillä, että meillä jo on tullut hyväksytyksi sotatilalaki.

Harvala lausui, että olisi ollut otettava selko siitä, pitäisikö hallitus välittämättömänä, että molemmat, niin tasavallan suojelulaki kuin valtiopäiväjärjestyksen muuttaminenkin ovat hyväksyttävät.

P ä ä t ö s : Päättiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmä vastustaa tasavallan suojelulain hyväksymistä, että kysymys ryhmän suhtautumisesta valtiopäiväjärjestyksen ja vaalilain muuttamiseen siirretään marraskuun 11 p:nä tuntia ennen Eduskunnan istunnon alkamista pidettävään ryhmän kokoukseen, sekä, että kaikkien ryhmän jäsenten on noudatettava ryhmän tekemiä päätöksiä näissä kysymyksissä.

3 §. Sotatilain täytäntöönpanolaki.

Perustuslakivaliokunnan jäsen Lehtokoski ilmoitti, että ryhmän jäsenet perustuslakivaliokunnassa eivät ole ehdottaneet hylättäväksi lakia liikekannallepanosta sotatilan vallitessa, koska se liittyy välittömästi jo hyväksytyyn sotatilalakiin.

4 §. Oluen alkoholipitoisuus.

Talousvaliokunnan puheenjohtaja Reinikainen ehdotti, että otettaisiin käsiteltäväksi kysymys ryhmän suhtautumisesta niihin ehdotuksiin, jotka tarkoittavat oluen alkoholipitoisuuden korottamista. Asian käsittely päätettiin siirtää tuonnemmaksi.

5 §. Valtiontilintarkastajat ja pankkivaltuusmiehet.

Sen johdosta, että Eduskunta on määrännyt valitsijamiesten toimittamaan valtiontilintarkastajain, Suomen Pankin pankkivaltuusmiesten ja Suomen Pankin tilintarkastajain vaalit, päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että näitä vaaleja varten asetettaisiin ryhmän ehdokkaiksi:

Valtiontilintarkastajiksi vuodeksi 1931 Rantala ja Paasonen, sekä varalle Puittinen ja Helo.

Suomen Pankin pankkivaltuusmiehiksi Tanner, Helo ja Ailio.

Suomen Pankin tilintarkastajiksi Harvala ja Keto, sekä varalle Aalto ja Kuusisto.

6 §. Ryhmän jäsenten illanvietto.

Sen johdosta, että marraskuun 12 p:nä, jolloin aikaisemmin pidettäväksi päätetty ryhmän jäsenten yhteinen illanvietto on alottu pitää on myös Helsingin kaupungin valtuuston kokous ja monet ryhmän jäsenistä senvuoksi estettyjä osallistumasta illanviettoon, päätettiin siirtää illanvieton toimeenpaneminen kokonsa toistaiseksi.

V a k u u d e k s i :

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

Pöytäkirja Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta marraskuun 10 p:ltä 1930. - Puheenjohtajana toimi M. Pekkala ja sihteerinä E. Jokinen.

Saapuvilla olivat Valta, Lehtokoski, Harvala, Voionmaa, Rantala, Koponen, Komu, Ailio ja Keto, sekä puoluesihtööri Viik.

1 §. Lepäämässä olevat lakiehdotukset.

Sen johdosta, että lepäämässä olevat lakiehdotukset, ehdotus tasavallan suojelulaiksi sekä ehdotukset laiksi valtiopäiväjärjestyksen 7 §:n muuttamisesta ja vaalilain muuttamisesta tulevat Eduskunnassa ainoan käsittelyyn marraskuun 11 p:nä, otettiin valmistavasti käsiteltäväksi kysymys, mitenkä ryhmä tulee lopullisesti suhtautumaan näihin lakiehdotuksiin.

Puheenjohtaja huomautti aluksi, että vaikka olikin ollut tarkoitus, että ryhmä kokoontuisi vasta 11/11 tuntia ennen Eduskunnan istunnon alkamista, oli ryhmä nyt jo kumminkin kutsuttu koolle, koska oli tultu siihen käsitykseen, että esillä olevan asian käsittely veisi ryhmässä aikaa enemmän kuin yhden tunnin.

Harvala ilmoitti myöskin puoluetoimikunnan käsitelleen esillä olevaa asiaa edellisenä päivänä. Oli tehty parikin ehdotusta ryhmän aikaisemmin omaksumasta täysin kielteisestä kannasta poikkeavan menettelyn noudattamisesta, mutta päätökseksi kumminkin oli tullut, että puoluetoimikunta kehoittaa ryhmää asettumaan lakiehdotusten suhteen kielteiselle kannalle ja äänestämään yksimielisesti lepäämässä olevien lakiehdotusten hyväksymistä vastaan. Puhuja ehdotti, että valmistava valiokunta tekisi samanlaisen päätöksen.

Komu lausui, että lakiehdotuksia on vastustettava, ainakin puhuja itse oli antanut siinä suhteessa valitsijoilleenkin sitovan lupauksen.

Aalto lausui, että puolue on vaaleihin käytäessä luvannut puolustaa työväenluokan oikeuksia, mutta sitä ei aina voida tehdä n.s. jyrk-

kyydellä. Jos leppämässä olevat lakiehdotukset tulevat hyväksytyiksi menettävät äärimmät oikeistoainekset tehokkaan asean, sillä lakien hyväksyminen vaikuttaa porvarilliseen väestöön rauhoittavasti, kun taas lakiehdotusten hylkääminen voi aiheuttaa arveluttavia seurauksia. On siis sallittava niiden ryhmän jäsenten, jotka eivät katso voivansa ottaa vastuulleen sitä, mikä lakien hylkäämisestä mahdollisesti tulee olemaan seurauksena, menetellä vakaumuksensa mukaan ja pidättäytyä äänestyksestä. Ehdotti päätettäväksi, että ryhmä, vallitsevaan tilanteeseen katsoen, päättäisi olla sitomatta kielteiseen päätökseen niiden ryhmän jäsenten käsiä, jotka vakaumuksensa vuoksi mahdollisesti tulevat pidättäytymään äänestyksestä lakiehdotusten hyväksymisestä tai hylkäämisestä Eduskunnassa päätettäessä.

Keto selosti maassa vallitsevaa tilannetta saamiensa tietojen mukaan.

Lehtokoski lausui, että se pulma, joka ryhmällä nyt on edessään on hyvin vaikea, mutta oli sitä mieltä, että myönnetyksillä sitä ei voida ratkaista. Lakiehdotuksia on siis vastustettava. Mitä Aallon tekemään ehdotukseen tulee, voidaan se hyväksyä. Täytyy ymmärtää niidenkin ryhmän jäsenten vakaumusta, jotka ovat Aallon kannalla. Asia on vakava ja arkaluontoinen.

Harvala tahtoi lausua vakavana toivomuksenaan, että ryhmä esiintvisi joka tapauksessa eheänä ja yhtenäisenä.

Koponen painosti sitä, että on todellakin tarkoin harkittava mitenkä on meneteltävä, ennenkuin asiasta päätöstä tehdään.

Viik selosti asian käsittelyä edellisenä päivänä pidetyssä puoluejohtajien kokouksessa.

Voionmaa huomautti, että puolue ei ole tässä asiassa millään tavoin edeltäksin sitonut käsiään, ei vaaleissa eikä muuten, joten päätös voidaan nyt tehdä täysin vapaan harkinnan perusteella, tilanteen vastinukset huomioon ottaen. Piti tärkeänä, että ryhmä on joka tapauksessa eheä ja yhtenäinen.

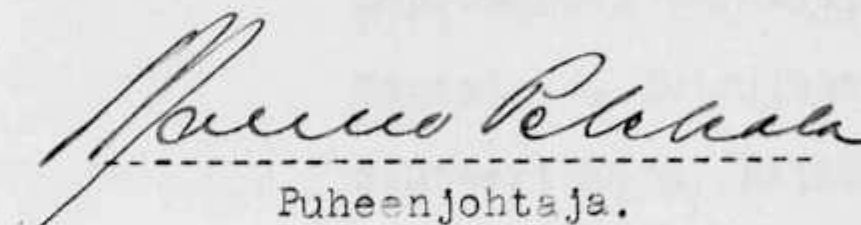
P ä ä t ö s : Päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi,

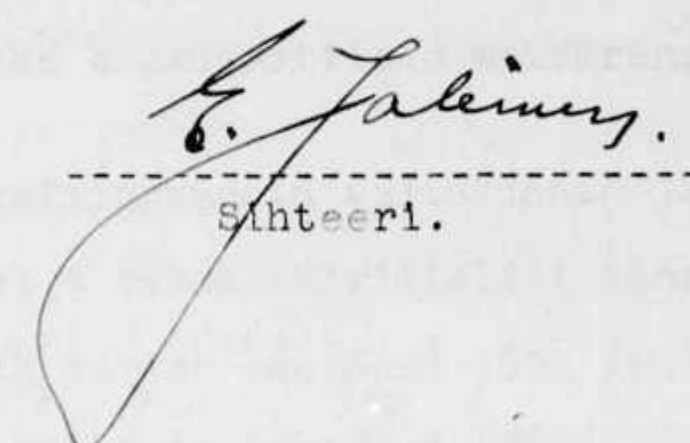
että ryhmä päättää vastustaa leppämässä olevien lakiehdotusten hyväksymistä, sekä velvoittaa kaikki ryhmän jäsenet äänestämään Eduskunnassa tämän päätöksen mukaisesti.

Päätös tehtiin äänestyksen jälkeen 6 äänellä - 4 ääntä vastaan -

vähemmistön ollessa Aallon tekemän ehdotuksen kannalla, että ryhmä antaisi niille jäsenilleen vapaat kädet menetellä harkintansa mukaan, jotka eivät vakaumuksensa perusteella voi asettua lakiehdotusten hyväksymisen suhteen kielteiselle kannalle.

V a k u u d e k s i :

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

Pöytäkirja Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta marraskuun 13 p:ltä 1930. - Puheenjohtajana toimi ryhmän puheenjohtaja V. Tanner ja pöytäkirjan laati E. Jokinen.

Saapuvilla olivat Pekkala, Valta, Lehtokoski, Harvala, Voionmaa, Koponen, Rantala ja Koivulahti-Lehto sekä puoluesihteerit K. H. Viik.

1 §. Etsivän keskuspoliisin määräraha.

Puheenjohtaja ilmoitti, että valtionvarain valiokunnan jäsenten taholta on esitetty toivomus, että ryhmä määrittäisi kantansa etsivän keskuspoliisin ylläpitämistä varten vuodeksi 1931 ehdotetun määrärahan suhteen. Aikaisemmin on ryhmä vastustanut tämän määrärahan ottamista valtion talousarvioon ja vaatinut sitä kokonaan poistettavaksi, mutta tämä kanta on osoittautunut kestäättömäksi. Valtiolllinen poliisi on laitos, jota kaikissa maissa tarvitaan.

Harvala lausui, että hallitus ehdottaa etsivän keskuspoliisin ylläpitämistä varten vuodeksi 1931 myönnettäväksi 5,700,000 markkaa. Puolueen aikaisempi, täysin kielteinen kanta ei hänenkään mielestään ole kestävä. Asiaan on suhtauduttava asiallisesti. On vain koetettava saada tämä määräraha niin vähäiseksi kuin se on mahdollista. Ryhmän on nyt vain päätettävä, pysytäänkö entisellä kielteisellä kannalla, vai ollaanko valmiit ehdottamaan jotakin sopivaksi katsottavaa summaa.

Lehtokoski oli sitä mieltä, että jos ryhmä nyt omaksuu asian suhteen toisen kannan kuin sillä on ollut aikaisemmin on tätä kantaa myös perusteltava.

Viik lausui, että etsivä keskuspoliisi on taantumuksellisen hallituksen käsissä ja toimii sen mukaisesti. Jos puolue myötävaikuttaa varojen myöntämiseksi sille, on silloin myös vaadittava, että tämä laitos toimii tasapuolisesti.

P ä ä t ö s : Päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että valtiovarain valiokunnan valiokuntaryhmälle annetaan valtuudet käsitellä etsivän keskuspoliisin määrärahaa koskevaa asiaa asiallisesti, ja

harkintansa mukaan päättää määrärahan suuruudesta.

2 §. Tulliasiat.

Sen johdosta, että hallitus esittää tulleeihin vuodeksi 1931 huomattavia koroituksia, otettiin valmistavasti käsiteltäväksi kysymys, mitenkö ryhmän on näihin tullien koroitusehdotuksiin suhtauduttava.

Harvala selosti yksityiskohtaisemmin hallituksen esitykseen sisältyviä koroitusehdotuksia, sekä huomautti senjälkeen, että sos. - puolue on aina pyrkinyt saamaan tullit mahdollisimman alhaisiksi. Nyt näyttää kumminkin olevan niin, lausui puhuja, että kantamme tässäkin asiassa kaivannee tarkistamista. Varsinkin maaseudulla näyttää olevan vallalla sellainen käsitys, että tullessa ei voida vastata kokonaan poistettaviksi. Silloin kuin ulkomaat myyvät meille tavaroita alle niiden tuotantokustannusten täytynee meilläkin tehdä jotakin kotimaisen tuotannon turvaamiseksi. Asiaa on siis harkittava.

Tanner lausui, että n.s. dumpingmyyntiä ei meidän harjoittane muilla tavaroilla kuin rukiilla, ja perunalla. Ja rukiin suhteen on asia tosiaankin niin, että jonkinlainen liukuva tulli sillä pitänee olla. Kun Saksassa maksetaan vientipalkkiota 80 p:ää kilolta, niin 75 pennin tulli ei meillä merkitse enää mitään. Tullin pitäisi olla ainakin yhtä korkean kuin vientipalkkio siinä maassa, josta tuonti tapahtuu. Perunan tullia ei ole syytä korottaa. Sillä ei voitaisi nostaa perunan hintaa, koska kotimainen tuotanto riittää kulutukseen ellei sato ole aivan alhainen. Sokerin tullia ei myös ole syytä korottaa. Kysymys vehnän tullista on pulmallisempi. Hallitus ehdottaa eron jauhatetun ja jauhamattoman vehnän tullissa huomattavan suureksi, tarkoituksella edistää suunnitellun myllyhankkeen toteutumista. Mitä varsinaisiin finanssitulleihin tulee, niin on niitä yleensä vastustettava.

Lehtokoski: Hallituksen ehdottamia tullien koroituksia emme voi hyväksyä. Työväestö ei sitä ymmärtäisi ja valtiotilanteemmekin sen estää.

Rantala: Ryhmän aikaisempi kanta rukiin tullin suhteen on nyt keskeytynyt. Rukiille on asetettava tulli, mutta finanssitulleja on vastustettava.

Voionmaa oli samalla kannalla kuin Tanner ja Rantala.

Tanner huomautti vielä, että jos tulli on yhtä korkea kuin vientipalkkio tuontimaassa, niin se merkitsee samaa kuin vapaa tuonti aikaisemmin.

P ä ä t ö s : Päättiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että finanssitulleja ei ole koroitettava, jos tästä seuraa hintatason laskeminen niin sen on annettava tapahtua; että rukiin tulli säädetään liukuvaksi, ollen se niin korkea kuin vientipalkkio on siinä maassa missä se on korkein; että vastustetaan perunan tullin korottamista nykyisestä; että ehdotus laiksi koroitettujen tullien kantamisesta 1930 ehdotetaan hylättäväksi.

3 §. Vesi-leipärangaistus.

Sen johdosta, että ehdotus laiksi vesi-leipä-rangaistuksesta tulee Eduskunnassa kolmanteen käsittelyn lähipäivinä, päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että vastustetaan lain hyväksymistä, mutta ei äänestetä sitä lepäämään yli uusien vaalien.

4 §. Kysymys hallitukselle.

Puheenjohtaja ilmoitti saaneensa ryhmän jäseneltä Mikko Erichiltä ilmoituksen, että hän on jättänyt Eduskunnalle hallitukselle osoitetun kysymyksen sen johdosta, että Lapuan yhteiskoulun oppilaat ovat kehoittaneet muiden oppikoulujen oppilaita perustamaan keskuuteensa erämaalaisia lapualaisyhtymiä.

Asia päätettiin merkitä ilmoituksena pöytäkirjaan.

5 §. Välikysymys väkivaltaisuuksista.

Puoluesihteri Viik esitti harkittavaksi, eikö ryhmän taholta olisi tehtävä Eduskunnassa välikysymys sen johdosta, että hallitus ei ole saattanut rangaistukseen erinäisiin väkivallantekoihin syyllisiä henkilöitä, eikä toiminut riittävän tarmokkaasti väkivaltaisuuksien selvittämiseksi. Esimerkiksi Happonen kohtalo on vielä selvittämättä.

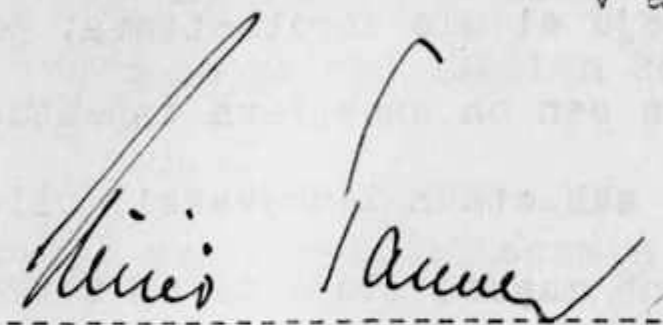
Tanner katsoi, että välikysymys näistä asioista voitaisiin tehdä.

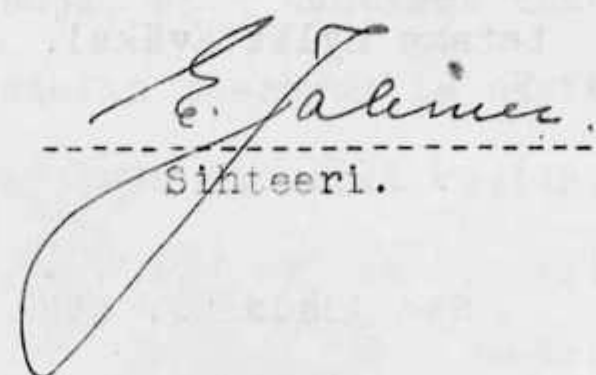
Voionmaa oli samalla kannalla, mutta piti suotavana, että asia voitaisiin lykätä vielä vähän tuonnemmaksi. Tapaukset eivät vanhene ja uusia huomioita otettavia seikkoja voi ilmetä.

Lehtokoski ehdotti asetettavaksi pienemmän komitean asiaa valmistelemaan.

P ä ä t ö s : Päättiin esittää asiaa edelleen kehittämisen komitea, johonka valittiin ryhmän puheenjohtajat Tanner ja Pekkala sekä puoluesihteri Viik.

V a k u u d e k s i :

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

P ö y t ä k i r j a Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta marraskuun 20 p:ltä 1930. - Puheenjohtajana toimi M. Pekkala ja pöytäkirjan laati E. Jokinen.

Saspuvilla olivat Valta, Voionmaa, Koivulahti-Lehto, Koponen, Komu, Rantala ja puoluesihteri Viik.

1 §. Lomapyynnöt.

Ryhmän jäsen Halonen ilmoitti aikovansa pyytää vapautusta eduskuntatyöstä lauantaiksi marraskuun 22 p:ksi ja pyysi siihen ryhmän suostumusta. Syynä tärkeä kunnanvaltuuston kokous. Pyyntöön päätettiin ehdottaa suostuttavaksi.

Rantala ilmoitti myös pyytävänsä vapautusta marraskuun 22 p:ksi käydekseen puhumassa kunnallisessa vasliivalistustilaisuudessa. Tähänkin pyyntöön päätettiin ehdottaa suostuttavaksi.

2 §. Hallituksen esitys mallasjuomalaiksi.

Otettiin valmistavasti käsiteltäväksi kysymys ryhmän suhtautumisesta hallituksen esitykseen laiksi mallasjuomien tehdasmaisesta valmistuksesta ja kaupasta.

Voionmaa käytti asiasta aluksi laajemman alustavan puheenvuoron. Puhuja tahtoi heti alussa todeta, että hallituksen esitys on yritys lyödä reikä kieltolakiin, siihen se tähtää. Hallitus ehdottaa kaljan alkoholipitoisuuden korotettavaksi niin korkeaksi, että panimojen omistajat puolestaan tyytyisivät vähempään. Kysymykseen ei siis ole enään teknillisten etujen saavuttaminen, vaan alkoholipitoisen juoman aikaansaaminen. Hallitus esittää myös, että miedompikin kalja tulisi veroitettavaksi. Tähän verotukseen päästäisiin yhtähyvin mallasverolla. Hallitus on ilmeisesti itsekin sitä mieltä, että tämä johtaisi juovutusjuomien valmistamiseen. Puhuja katsoi, että hallituksen esityksen hyväksyminen johtaisi siihen, että saataisiin juovutusjuoma, joka saisi paljon pahaa aikaan. Ja tästä olisi vielä seurauksena, että kohta olisi pakko sallia myöskin kotimaisten marjaviinien valmistus ja silloin oltaisiin jo pitkällä

kieltolain kumoamisen tiellä. Esitys on hylättävä. Jonkinlaiseen mallasjuomien valmistusta ja kauppaa koskevien säädösten kodifioimiseen siitä huolimatta voidaan suostua. Mutta kieltolakia ei voida sallia pantavan vaaranalaiseksi senvuoksi, että saataisiin paremman makuista kaljaa.

Rentala ilmoitti, että talousvaliokunnan enemmistö on hallituksen esityksen tapaista lainsäädäntöä vastaan. Tämä tuli näkyviin edustaja Frencellin samantapaista aloitetta käsiteltäessä. Sosialidemokraattinen valiokuntaryhmä on asian suhteen yksimielinen.

Kommu oli sitä mieltä, että on hyvin kysymyksenalaista voimenneko jatkuvasti pitää tiukasti kiinni kieltolaista. Tilannehan on sellainen, ettei meillä kieltolakia ole käytännössä. Tämä on tunnistettava, ja on katseltava näitä asioita sellaisina kuin ne ovat. Jos ei hallituksen esitystä sellaisenaan voidakaan hyväksyä on ainakin harkittava mitä siinä olisi hyväksyttävää ja muuten huomioon otettavaa. Ainakin se mitä kieltolakia vaarantamatta voitaisi n hyväksyä.

P ä ä t ö s : Päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmä tulee vastustamaan hallituksen esityksen hyväksymistä.

3 §. Välikysymys asia.

Sen johdosta, että aikaisemmin oli päätetty ottaa harkittavaksi olisiko syytä tehdä välikysymys maassa tapahtuneiden väkivallanteiden johdosta ja annettu tämän asian valmistelu kolmimiehisen komitean tehtäväksi, oli komitean jäsen puoluesihteerin Vlik laatinut luonnoksen välikysymyksen perusteluja varten. Mutta kun ryhmän puheenjohtaja Tanner oli ilmoittanut, että hän ei ole vielä ehtinyt tähän luonnokseen tutustua ei asiaa sellaisenaan voitu ottaa vielä käsiteltäväksi. Päätettiin näinollen ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmä antaisi asian edelleen kehittämisen valmistavan valiokunnan tehtäväksi ja jättäisi valmistavan valiokunnan lopullisesti päätettäväksi onko välikysymys aikaisemmin kysymyksessälleestä asiasta tehtävä ja missä muodossa välikysymys tehdään.

4 §. Kurinpitoasiat.

Sen johdosta, että ryhmän jäsen Harvala on aikaisemmin esittä-

nyt valmistavan valiokunnan harkittavaksi, olisiko ryhdyttävä suunnittelemaan joitakin toimenpiteitä sen epäkohdan poistamiseksi, että ryhmän jäsenet ovat niin paljon poissa Helsingistä lauantai- ja maanantaipäivinä aiheuttaen siten haittaa valiokuntien säännölliselle työskentelylle ja muutenkin vahingoittaen eduskunnallista toimintaa, otettiin asia valmistavasti käsiteltäväksi. Kun asian esittäjä Harvala ei ollut saapuvilla ja valmistava valiokunta muutenkin oli vajaalukuisena koolla päätettiin asian käsittely siirtää vielä toistaiseksi.

V a k u u d e k s i :

Puheenjohtaja.

E. Jalander.

Sihteeri.

P ö y t ä k i r j a Sosialidemo-
kraattisen Eduskuntaryhmän valmistavan
valiokunnan kokouksesta, joka pidettiin
Heimolassa Eduskunnan istunnon aikana
marraskuun 28 p:nä 1930. Puheenjohtajana
toimi ryhmän puheenjohtaja V. Tanner ja
pöytäkirjan laati E. Jokinen.

Saapuvilla olivat Pekkala, Harvala,
Hakkila, Voionmaa, Keto, Valta, Lehtokos-
ki, Ailio, Valta, Komu, Rantala, Koivu-
lahti-Lehto, Aalto ja Koponen.

1 §. Välikysymysasia.

Puheenjohtaja ilmoitti, että sen jälkeen kuin ryhmä oli päät-
tänyt tehtäväksi välikysymyksen maassa tapahtuneiden väkivallan-
tekojen johdosta ja antanut tämän asian ryhmän puheenjohtajien ja
puoluesihteerin Wiikin lähemmin valmisteltavaksi on näiden toimes-
ta laadittu luonnos välikysymyksen perusteluiksi ja lähetetty se
kaikille valmistavan valiokunnan jäsenille siihen tutustumista var-
ten, ja on valmistava valiokunta nyt kutsuttu koolle tästä asias-
ta lopullisesti päättämään.

Tämän jälkeen käytiin välikysymysluonnos lävitse kohta kohdal-
ta ja hyväksyttiin se muutamilla vähäisillä muutoksilla.

Välikysymys päätettiin jätettäväksi Eduskunnalle vielä samana
päivänä. Välikysymyksen ensimmäiseksi allekirjoittajaksi valittiin
ryhmän puheenjohtaja V. Tanner ja toiseksi allekirjoittajaksi ryh-
män toinen puheenjohtaja M. Pekkala.

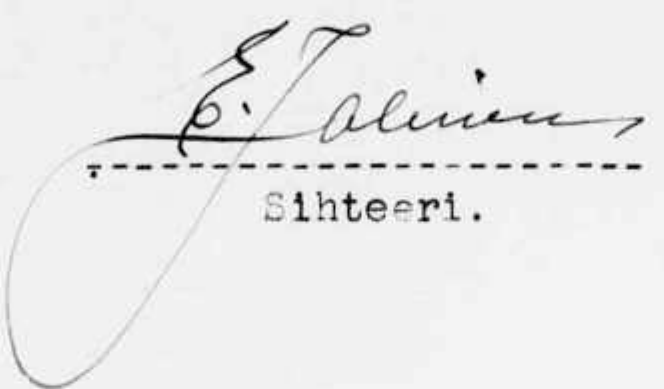
2 §. Presidentin itsenäisyyspäiväkutsut.

Sen johdosta, että joidenkin ryhmän jäsenten taholta on lausut-
tu toivomuksena, että valmistava valiokunta ottaisi harkittavak-
seen, onko ryhmän jäsenten tällä kertaa syytä osallistua tasaval-
lan presidentin itsenäisyyspäiväkutsuihin joulukuun 6 p:nä vai o-
llisiko kaikkien ryhmän jäsenten jättävä niistä pois, päätti val-
mistava valiokunta, että se ei katsoni ryhmän jäsenillä olevan syy-
tä kieltäytyä näihin kutsuihin osallistumasta, mutta on valmista-

van valiokunnan mielestä asia senlastuinen, että se on jätettävä kunkin ryhmän jäsenen itsensä harkittavaksi, eikä tehtävä siinä ryhmän puolelta päätöstä puoleen eikä toiseen.

V a k u u d e k s i :

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

Pöytäkirja Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta joulukuun 4 p:ltä 1930. Puheenjohtajana toimi M. Pekkala ja pöytäkirjan laati E. Jokinen.

Saapuvilla olivat Valta, Harvala, Lehtokoski, Koivulahti-Lehto, Koponen, Komu, Rantala, Hakkila, Keto ja Ryömä.

1 §. Lomapyynnöt.

Ryhmän jäsen Halonen oli jättänyt valmistavalle valiokunnalle kirjallisen ilmoituksen, jossa hän ilmoittaa aikovansa pyytää vapautusta eduskuntaryöstä joulukuun 5 päiväksi ja pyytää siihen ryhmän suostumusta. Syynä lomapyyntöön kunnalliset tehtävät.

Asiaa harkittuaan päätti valmistava valiokunta ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että esitettyyn pyyntöön ei suostuta, koska jo aikaisemmin on asetettu sille kannalle, ettei tämän lastuisten tehtävien takia ole syytä olla poissa Eduskunnan istunnoista.

2 §. Välikysymysasia.

Sen johdosta, että ryhmän taholta on jätetty Eduskunnalle välikysymys maassa tapahtuneista väkivallanteoista ja että hallituksen vastaus siihen saataneen lähiaikoina, päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että välikysymyskeskustelussa tulisivat esiintymään ryhmän puheenjohtajat Tanner ja Pekkala sekä Myllymäki, Harvala, Sven-torzetski ja Erich. Kun V. Tanner kumminkin on ulkomaanmatkalla ja mahdollista on, että hallituksen vastaus välikysymykseen tulee ennenkuin hän on matkalta palannut, katsottiin että ensimmäisenä puhujana ryhmän puolesta tulee silloin esiintymään ryhmän toinen puheenjohtaja M. Pekkala.

Välikysymyskeskustelussa tehtävän päiväjärjestykseen siirtymisedotuksen suhteen päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmän puolesta ehdotettaisiin asia lähetettäväksi perustuslakivaliokunnan tutkittavaksi.

3 §. Valtion tulo- ja menoarvion käsittely.

Sen johdosta, että vuoden 1931 valtion tulo- ja menoarvion käsit-

tely alkaa Eduskunnassa muutaman päivän kuluttua, otettiin valmis-
tavasti käsiteltäväksi kysymys, miten^{olisi} ryhmän taholta budjettikä-
sittely hoidettava.

Harvala ilmoitti, että valtionvarainvaliokunnan valiokunta-
ryhmä on jo tätä asiaa harkinnut ja on valiokuntaryhmä sitä mieltä,
että valtion tulo- ja menoarviota käsiteltäessä on ryhmän taholta
arvosteltava myös niitä epäkohtia, joita eri hallinnonhaaroissa ny-
kyään esiintyy.

Valtionvarainvaliokunnan valiokuntaryhmän ehdotuksen mukaises-
ti päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ryhmän puolesta
esiintyisivät Eduskunnassa tulo- ja menoarvion käsittelyssä eri pää-
luokkien kohdalla seuraavat ryhmän jäsenet.

Yleiskeskustelussa: Harvala, Helo ja Sventorzetski.

Viides pääluokka: Voionmaa ja Sventorzetski.

Seitsemäs pääluokka: Hakila, Ryömä, Myllymäki ja Räisänen.

Yhdeksäs pääluokka: Voionmaa, Ryömä ja Puittinen.

Kymmenes pääluokka: Ailio, Erich ja Seppälä.

Yhdestoista pääluokka: Pekkala ja Velling.

Kahdestoista pääluokka: Helo ja Paasonen.

Neljästoista pääluokka: Huttunen.

Puolustusministeriön ylimääräinen menoarvio: Puittinen ja Ryö-
mä.

4 §. Tullikysymys.

Valmistavan valiokunnan jäsen Keto esitti, että olisi kiin-
nettävä vielä huomiota tullikysymykseen. Ilmoitti saaneensa tietää,
että jotkut ryhmän jäsenet valtionvarainvaliokunnassa olisivat esiin-
tyneet tulliasioissa ryhmän aikaisemmin tekemästä päätöksestä poik-
keavalla tavalla, kannattamalla sementtitullin korottamista.

Harvala selosti tulliasian käsittelyä valtionvarainvaliokun-
nassa. Sos.-dem. ryhmän jäsenet ovat kaikkia tullien korotuksia vas-
tustaneet.

Päätös: Kun tullikysymys tulee Eduskunnassa toiseen käsittelyyn
vasta sen jälkeen kuin budjetin menopuoli on käsitelty, päätettiin
asia siirtää toistaiseksi.

5 §. Koron säännöstely.

Sen johdosta, että maalaisliiton taholta tehty aloite rikos-

lain 38 luvun 10 §:n muuttamisesta, joka tarkoittaa koron sään-
nöstelyä, on paraikaa lakivaliokunnan käsiteltävänä, otettiin val-
mistavasti käsiteltäväksi kysymys, miten^{olisi} ryhmän jäsenten lakiva-
liokunnassa on tähän asiaan suhtauduttava.

Komu ilmoitti, että pankkivaliokunta ehdottaa lakivaliokunnal-
le antamassaan lausunnossa aloitteen hylättäväksi ja tähän lausun-
toon ovat myös pankkivaliokunnan sos.-dem. jäsenet yhtyneet, joten-
ka lakivaliokunnassa lienee tehtävä samoin.

Keto selosti tarkemmin pankkivaliokunnan lausuntoa. Se tyydyt-
tää meikäläisiä, siihen on saatu m.m. tervettä arvostelua nykyisis-
tä oloistamme. Mitä aloitteeseen tulee, niin se on sellaista puo-
karoimista, jolla ei mitään saada aikaan.

Harvala oli sitä mieltä, että aloitetta olisi kannatettava. Kyl-
lä se olisi pankeille hyvä opetus. Tosin aloitteeseen olisi saatava
muutoksia.

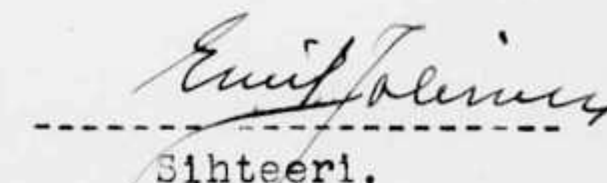
Päätös: Päätettiin, että asiaa ei ole syytä esittää ryhmän kä-
siteltäväksi. Mitä itse asiaan tulee, niin katsottiin, että ryhmän
jäsenten lakivaliokunnassa on asetuttava sille kannalle kuin pank-
kivaliokuntakin lausunnossaan on asettunut.

6 §. Raittiusasiat.

Esitettiin pöytäkirjaan merkittäväksi kirjelmä, jonka ovat lä-
hettäneet raittiutta harrastavat kansalaisjärjestöt Viipurin läänin
Pyhäjärvellä ja jossa toivotaan, että kieltolaki pysytettäisiin muut-
tamattomana.

V a k u d o k s i :

Puheenjohtaja.

Sihteeri.

P ö y t ä k i r j a Sosialidemo-
kraattisen Eduskuntaryhmän valmistavan
valiokunnan kokouksesta joulukuun 9 p:
ltä 1930. Kokous pidettiin Eduskuntata-
lolla Eduskunnan istunnon aikana. Puheen-
johtajana toimi V. Tanner ja pöytäkir-
jan laati E. Jokinen.

Saapuvilla olivat Valta, Lehtokos-
ki, Koivulahti-Lehto, Koponen, Komu,
Rantala, Aattela, Erich ja Räisänen.

1 §. Eduskunnan oikeusasiamiehen vaali.

Puheenjohtaja ilmoitti, että valmistava valiokunta oli
kutsuttu koolle keskustelemaan ja päättämään ryhmän suhtautu-
misesta Eduskunnassa seuraavana päivänä toimitettavaan Eduskun-
nan oikeusasiamiehen ja oikeusasiamiehen varamiehen vaaliin.

Erich lausui käsityksensä, että jos jonkun porvarilli-
sen ryhmän taholta asetetaan ehdokkaaksi oikeusasiamiehen toi-
meen joku tunnetusti radikaalinen lakimies, olisi ryhmän sitä
äänestettävä. Olisi ehkä senvuoksi koetettava vaikuttaa siihen
suuntaan, että tällainen ehdokas saataisiin.

Tanner oli sitä mieltä, että ryhmän on asetettava oma
ehdokkaansa ja äänestettävä sitä. Ainakaan ei ryhmän taholta
voida tehdä mitään aloitetta siihen suuntaan kuin Erich on a-
jatellut.

Räisänen ehdotti, että ryhmän ehdokkaaksi asetettaisiin
ryhmän jäsen Mikko Erich ja äänestettäisiin häntä.

Ehdotusta kannatettiin.

P ä ä t ö s : Päättiin, että ryhmän ehdokkaaksi oike-
usasiamiehen vaalia varten asetetaan Mikko Erich.

V a k u u d e k s i :

Mikko Tanner

E. Jokinen

P ö y t ä k i r j a Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta joulukuun 11 p:ltä 1930. - Puheenjohtajana toimi V. Tanner ja pöytäkirjan laati E. Jokinen.

Saapuvilla olivat Pekkala, Reinikainen, Harvala, Rantala, Voionmaa, Komu, Koponen, Koivulahti-Lehto, Lehtokoski, Valta ja puoluesihtööri Viik.

1 §. Mallasjuomakysymys.

Sen johdosta, että hallituksen esitys mallasjuomien tehtaamaisesta valmistuksesta ja kaupasta oli tullut suuressa valiokunnassa hyväksytyksi eräiltä kohdiltaan sos.-dem. ryhmän jäsenten ehdottamassa muodossa ja että osa suuren valiokunnan sos.-dem ryhmän jäseniä oli äänestänyt oluen alkoholipitoisuuden koroittamisen puolesta, otettiin kysymys ryhmän suhtautumisesta puheena olevaan hallituksen esitykseen uudelleen valmistavasti käsiteltäväksi, siitä huolimatta vaikka ryhmä jo aikaisemmin on tehnyt asiasta päätöksensä.

Asian johdosta syntyneessä keskustelussa lausuttiin seuraavaa.

Lehtokoski huomautti, että ryhmä on aikaisemmin asiaa käsitellessään päättänyt vastustaa hallituksen esitystä ja ehdotti, että tämä päätös uudistettaisiin.

Voionmaa piti valitettavana, että suuri valiokunta tällaisena ahtaana aikana katsoo voivansa suositella väkevämmän oluen valmistamista. Tämä ei ole muu kuin juovutusjuoma. Hallituksen esitystä on tässäkin muodossa vastustettava. Sitäkin suuremmalla syyllä kun sos.-dem. ryhmän apua ei nykyään katsota tarvittavan muissa-kaan asioissa. Jos mennään siihen kuin suuressa valiokunnassa on menty, ollaan kieltolain vastustajain asioilla. - Toimitettakoon muuten vaikka kansanäänestys kieltolaista, jos sovitaan ehdoista.

Reinikainen viittasi aluksi Ruotsin oloihin, joista on ollut puhetta kyseessä olevan asian yhteydessä. Oli aikaisemmin ilmoittanut Ruotsin raittiusväen olevan sillä kannalla, että 2,25 pai-

noprosentin alkoholipitoisuus on se raja, johonka asti voidaan mennä pitämättä olutta juovutusjuomana, ja oli saanut tämän tiedon luotettavalta taholta. Mitä siihen rajaan tulee, jota Ruotsissa noudatetaan mallasjuomien verotuksessa, niin se johtuu verotusteknillisistä syistä, eikä raittiusnäkökohdista. Vetosi myös lääkärien ja fysiologien lausuntoihin, jotka todistavat ettei sellaista olutta, joka sisältää alkoholia vain 2,25 painoprosenttia ole pidettävä juovutusjuomana. Sitä vastoin on se pilsneri, jota meillä nykyään valmistetaan epäterveellistä, se pilaantuu helposti, varsinkin kesäaikana. Tästä asiasta on tarpeetonta tehdä raittius- ja kieltolakikysymystä, silloin kun on puhe näin vähäisestä alkoholipitoisuuden koroittamisesta. Pikkumaisella ja yksipuolisella esiintymisellä vain vahingoitetaan kieltolain asiaa. Ehdotti päätettäväksi, että ryhmän olisi annettava asiassa jäsenilleen vapaat kädet menetellä harkintansa mukaan.

Rantala oli sitä mieltä, että kun ryhmä kerran on tehnyt asiasta päätöksensä, niin sitä ei ole syytä muuttaa. Katsoi, ettei hallituksen esitystä voida hyväksyä senkään vuoksi, että se tietäisi myös pitkälle menevää säännöstelyä oluen kaupassa.

Konu yhtyi Reinikaisen käsitykseen, ettei tässä ole kysymys kieltolain heikentämisestä. Säännöstelymääräyksiä ei hänkään hyväksynyt. Kannatti Reinikaisen ehdotusta, että ryhmän jäsenille annettaisiin asian suhteen vapaat kädet.

Tanner tahtoi todeta sen seikan, että moni asia pilataan yksipuolisella käsittelyllä. Tässäkin asiassa esiintyy raittiusväkiliiallisella kiihkolla. Oli asian suhteen asiallisesti samalla kannalla kuin Reinikainen, mutta katsoi siitä huolimatta, että hallituksen esitys tällä kertaa on hylättävä. Se on tehtävä poliittisista syistä. Sos.-dem. ryhmä on tahtottu syrjäyttää maan esilainhoidosta ja nykyisen hallituksen toimenpiteet ovat tähdätyt puoluetta vastaan, senvuoksi ei ryhmä voi kannattaa hallituksen esityksiä.

Tämän jälkeen käytettiin asiasta vielä muutamia väittelypuheenvuoroja.

P ä ä t ö s : Toimitettiin äänestys. Kymmenellä äänellä - kolmea vastaan, jotka annettiin Reinikaisen ehdotuksen puolesta - päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että hallituksen esitys on hylättävä siinäkin muodossa, jonka se suuressa valiokunnassa on saanut.

Yhdeksällä äänellä - neljää ääntä vastaan, jotka annettiin vapaiden käsien myöntämisen puolesta niille ryhmän jäsenille, jotka asiallisesti ovat Reinikaisen käsityksen kannalla - päätettiin vielä ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että kaikki ryhmän jäsenet velvoitettaisiin menettelemään Eduskunnassa ryhmän päätöksen mukaisesti.

2 §. Tulliasiat.

Sen johdosta, että ryhmän jäsen Keto oli kiinnittänyt huomiota siihen, etteivät ryhmän jäsenet valtionvarainvaliokunnassa olleet vastustaneet kaikkia teollisuustuotteiden tullien koroituksia, otettiin käsiteltäväksi kysymys, mitenkö ryhmän olisi näihin Kedon tekemiin muistutuksiin suhtauduttava.

Harvala valitti, ettei Keto ole ollut mukana siinä ryhmän kokouksessa, jossa tulliasioista päätettiin. Ryhmän päätöksen mukaisesti ovat valtionvarainvaliokunnan jäsenet menettelleet. Sitä paitsi ei ole valtionvarainvaliokunnassa oikein mieluista vastustaa ihan kaikkia tulleeja, koska valtion täytyy saada jostain rahaa.

Reinikainen katsoi, että Keto on aiheettomasti menetellyt toisin kuin valtionvarainvaliokunnan valiokuntaryhmä, se on valittavaa. Valiokuntaryhmän kantaan olisi tyydyttävä.

Lehtokoski tahtoi tietää, ovatko valtionvarain valiokunnan jäsenet poikenneet ryhmän omaksumasta kannasta.

Harvala lausui, että joitakin pieniä myönnytyksiä eräissä nimikkeissä on tehty. Mutta ne ovat sellaisia, että niillä ei ole sanottavaa merkitystä.

Tanner katsoi, että ryhmän on seurattava vapaakauppaperiaatetta, pienetkin poikkeukset ovat huonoja prejudikaatteja.

Voionmaa yhtyi Tannerin käsitykseen.

P ä ä t ö s : Päätettiin ehdottaa ryhmän päätettäväksi, että ^{(ne muutosehdotukset} sallitaan Kedon tehdä Eduskunnassa tullilain käsittelyssä) joihin hän katsoo olevan syytä siitä huolimatta, että ne eivät sisällä valtionvarainvaliokunnan valiokuntaryhmän vastalauseeseen.

V a k u u d e k s i :

Antti Tanner

E. Jakobson

P ö y t ä k i r j a Sosialidemo-
kraattisen Eduskuntaryhmän valmistavan
valiokunnan kokouksesta joulukuun 13 p:
ltä 1930. Kokous pidettiin Eduskuntata-
lossa Eduskunnan istunnon aikana. - Pu-
heenjohtajana toimi ryhmän puheenjohta-
ja V. Tanner ja pöytäkirjan laati E. Jo-
kinen.

Saapuvilla olivat Aalto, Ryömä, Ko-
mu, Lehtokoski, Harvala, Rantala ja Val-
ta.

1 §. Välikohtaus Eduskunnassa.

Sen johdosta, että Eduskunnan puhemies Kallio oli pakoit-
tanut ryhmän jäsenen Linnan lopettamaan kesken lausuntonsa, tä-
män kosketellessa Lapuan yhteiskoulun asioita, ja sen jälkeen
keskeyttänyt Eduskunnan istunnon kutsuen samalla puhemiesneuvos-
ton asian johdosta koolle, oli valmistava valiokunta kokoontu-
nut neuvottelemaan siitä, mitenkö ryhmän taholta on tähän puhe-
miehen menettelyyn suhtauduttava.

Ryömä lausui, että puhemiehen menettelyyn ei ole ollut mi-
tään asiallista syytä, jotenka ryhmän taholta on ryhdyttävä joi-
hinkin toimenpiteisiin tämän puhemiehen menettelyn johdosta.

Lehtokoski oli myöskin sitä mieltä, että puhemies ansait-
see menettelystään muistuksen. Puhemies koputtelee aiheettomas-
ti ryhmän jäsenille.

Tanner oli myös sitä mieltä, että ryhmän puolelta on asian
suhteen jotain tehtävä.

Harvala yhtyi edellisiin, puhemiehen menettelyä on arvostel-
tava.

P ä ä t ö s : Ryhmän puheenjohtaja Tanner esittää Eduskun-
nassa vastalauseen puhemiehen menettelyn johdosta.

V a k u u d e k s i :

Vilho Tanner

E. Jokinen

P ö y t ä k i r j a Sosialidemokraattisen Eduskuntaryhmän valmistavan valiokunnan kokouksesta, joka pidettiin Heimolas-
sa Eduskunnan istunnon aikana joulukuun 19
p:nä 1930.

Saapuvilla olivat puheenjohtaja Tanner,
jäsenet Aalto, Valta, Lehtokoski, Pekkala,
Ailio, Komu, Koponen ja Koivulahti-Lehto
sekä allekirjoittanut E. Jokinen, joka laa-
tti pöytäkirjan.

1 §. Välikysymysasia.

Sen johdosta, että hallitus oli antanut samana päivänä pidet-
tävässä Eduskunnan istunnossa vastauksen ryhmän taholta tehtyyn,
maassa viime aikoina tapahtuneita väkivallantekoja koskevaan väli-
kysymykseen, päätettiin, ~~että~~ koska hallituksen vastaus ei ryhmää
tyydytä, eikä enään, valtiopäivien kohta päättyessä voida ehdottaa
lähetettäväksi asiaa perustuslakivaliokuntaan, että esitetään Edus-
kunnan hyväksyttäväksi ponsiehdotus perustelluksi päiväjärjestykseen
siirtymismuodoksi.

Puheenjohtaja Tanner esitti laatimansa luonnoksen ponsiehdotuk-
seksi, joka sellaisenaan hyväksyttiin. Ponsiehdotuksen sanamuoto o-
li seuraavanlainen:

Kuultuaan hallituksen vastauksen siirtyä Eduskunta päiväjärjes-
tykseen lausuen, että hallitus ei ole täyttänyt velvollisuuttaan
rikollisten tekojen selvittämiseksi ja niiden suorittajien syyttee-
seen saattamiseksi, että hallituksen toimettomuus tässä kohden on
arveluttavasti horjuttanut maamme oikeusjärjestystä sekä että halli-
tus ei ole edes antanut takeita siitä, että asiaintila tulisi para-
nemaan.

2 §. Eduskunnan palveluskunnan joulurahat.

Entistä tapaa noudattaen päätettiin ryhmän varoista antaa jon-
kunverran joulurahaa Eduskunnan vahtimestareille ja ravintolan tar-
joilijattarille. Summan määrääminen jätettiin ryhmän rahastonhoita-
jan tehtäväksi.

V a k u u d e k s i:

E. Jokinen.

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet

vuonna 1925

Sos.-dem. Eduskuntaryhmälle vuoden 1930 valtiopäivien aikana
saaruneet kirjeet y.m. asiapaperit.

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *hyksän*
Kokouksessa 3/1 vuonna 1929-50.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi ✓			Komu, Ville ✓			Rapo, Jussi ✓		
Aalto, J. F. ✓			Koponen, Albin			Reinikainen, O. B. ✓		
Aaltonen, Aleks ✓			Koskelin, A. ✓			Ryömä, Hannes ✓		
<i>Aattela H.</i> ✓			Kovanen, J.			Seppälä, Hilda ✓		
Ailio, J.			Kujala, E.			Setälä, E. ✓		
Ampuja, Mikko ✓			Lehikoinen, R. ✓			Sillanpää, Miina ✓		
Aromaa, E. ✓			Lehtokoski, Aino ✓			Sirén, Aatto		
Aro, T.			Leino, Jalmari ✓			Sirola, L.		
Bryggari, Tuomas			Lepistö, M. ✓			Suokas, Mikko ✓		
Eskola, V. ✓			Linna, Jalmari			Sventorzetski, R. ✓		
Hakala, Kalle			Marttila, O.			Tolonen, J. F. ✓		
Hakkila, V. ✓			Myllymäki, K.			Valjakka, Hilma ✓		
Halonen, T. ✓			Paasivuori, Matti ✓			Valta, Aug. ✓		
Harvala, K. ✓			Pekkala, M. ✓			Valta, K.		
Haverinen, Anna ✓			Pensas, Otto ✓			Velling, Yrjö ✓		
Helo, J. ✓			Penttala, J.			Vihuri, Ida		
Huttunen, E. ✓			Perho, K. ✓			Voionmaa, V.		
Jokinen, Emil ✓			Puittinen, M. ✓			Väisänen, J. ✓		
Keto, J. V. ✓			Pärssinen, Hilja ✓			Åhlström, A. ✓		
Kivisalo, V. ✓			Rantala, Viljo ✓					
Koivulahti-Lehto, H ✓								

Keto, J. V.		✓ Puittinen, M.		✓ Väisänen, J.	
✓ Kivisalo, V.		Pärssinen, Hilja		✓ Åhlström, A.	
✓ Koivulahti-Lehto, H		✓ Rantala, Viljo			

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *ryhmän*
Kokoukseen ¹⁰/₂ vuonna 1929~~30~~.

3/2 - 30

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet
 vuonna 1929.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
✓ Aalto, Artturi			Komu, Ville			✓ Rapo, Jussi		
✓ Aalto, J. F.			✓ Koponen, Albin			✓ Reinikainen, O. B. ...		
✓ Aaltonen, Aleksi			✓ Koskelin, A.			✓ Ryömä, Hannes		
✓ Pottala			✓ Kovanen, J.			✓ Seppälä, Hilda		
✓ Ailio, J.			✓ Kujala, E.			✓ Setälä, E.		
✓ Ampuja, Mikko			✓ Lehtokoski, Aino, ...			✓ Sillanpää, Miina		
✓ Aromaa, E.			✓ Leino, Jalmari			✓ Sirén, Aatto		
✓ Aro, T.			✓ Lepistö, M.			✓ Sirola, L.		
✓ Bryggari, Tuomas			✓ Linna, Jalmari			✓ Suokas, Mikko		
✓ Eskola, V.			✓ Marttila, O.			✓ Sventorzetski, R.		
✓ Hakala, Kalle			Myllymäki, K.			✓ Tolonen, J. F.		
✓ Hakkila, V.			✓ Paasivuori, Matti			✓ Valjakka, Hilma		
✓ Halonen, T.			✓ Pekkala, M.			✓ Valta, Aug.		
✓ Harvala, K.			✓ Pensas, Otto			✓ Valta, K.		
✓ Haverinen, Anna			✓ Penttala, J.			✓ Velling, Yrjö		
✓ Helo, J.			✓ Perho, K.			✓ Vihuri, Ida		
✓ Huttunen, E.			✓ Puittinen, M.			✓ Voionmaa, V.		
✓ Jokinen, Emil			Pärssinen, Hilja			✓ Väisänen, J.		
Keto, J. V.			✓ Rantala, Viljo			✓ Ählström, A.		
✓ Kivisalo, V.								
✓ Koivulahti-Lehto, H								

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *syyskuun*
Kokouksessa 18/2 vuonna 1929 *50*

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi			Komu, Ville			Rapo, Jussi		
Aalto, J. F.			Koponen, Albin			Reinikainen, O. B. ...		
Aaltonen, Aleksi			Koskelin, A.			Ryömä, Hannes		
<i>Mattila H.</i> Ailio, J.			Kovanen, J.			Seppälä, Hilda		
Ampuja, Mikko			Kujala, E.			Setälä, E.		
Aromaa, E.			Lehikoinen, R.			Sillanpää, Miina		
Aro, T.			Lehtokoski, Aino			Sirén, Aatto		
Bryggari, Tuomas			Leino, Jalmari			Sirola, L.		
Eskola, V.			Lepistö, M.			Suokas, Mikko		
Hakala, Kalle			Linna, Jalmari			Sventorzetski, R.		
Hakkila, V.			Marttila, O.			Tolonen, J. F.		
Halonen, T.			Myllymäki, K.			Valjakka, Hilma		
Harvala, K.			Paasivuori, Matti			Valta, Aug.		
Haverinen, Anna			Pekkala, M.			Valta, K.		
Helo, J.			Pensas, Otto			Velling, Yrjö		
Huttunen, E.			Penttala, J.			Vilho, Ida		
Jokinen, Emil			Perho, K.			Voionmaa, V.		
Keto, J. V.			Puittinen, M.			Väisänen, J.		
Kivisalo, V.			Pärssinen, Hilja			Åhlström, A.		
Koivulahti-Lehto, H.			Rantala, Viljo					

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *ryhmissä*
Kokouksessa ²⁰/₂ vuonna 1929 ³⁰.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi [✓]			Komu, Ville [✓]			Rapo, Jussi [✓]		
Aalto, J. F. [✓]			Koponen, Albin			Reinikainen, O. B. [✓]		
Aaltonen, Aleks [✓]			Koskelin, A. [✓]			Ryömä, Hannes [✓]		
<i>Aittila H.</i> Ailio, J. [✓]			Kovanen, J. [✓]			Seppälä, Hilda		
Ampuja, Mikko			Kujala, E. [✓]			Setälä, E. [✓]		
Aromaa, E. [✓]			Lehikoinen, R. [✓]			Sillanpää, Miina		
Aro, T. [✓]			Lehtokoski, Aino [✓]			Sirén, Aatto [✓]		
Bryggari, Tuomas [✓]			Leino, Jalmari [✓]			Sirola, L. [✓]		
Eskola, V. [✓]			Lepistö, M. [✓]			Suokas, Mikko [✓]		
Hakala, Kalle [✓]			Linna, Jalmari [✓]			Sventorzetski, R.		
Hakkila, V. [✓]			Marttila, O. [✓]			Tolonen, J. F. [✓]		
Halonen, T.			Myllymäki, K. [✓]			Valjakka, Hilma [✓]		
Harvala, K. [✓]			Paasivuori, Matti			Valta, Aug. [✓]		
Haverinen, Anna [✓]			Pekkala, M.			Valta, K.		
Helo, J.			Pensas, Otto [✓]			Velling, Yrjö [✓]		
Huttunen, E. [✓]			Penttala, J. [✓]			Vihuri, Ida		
Jokinen, Emil [✓]			Perho, K. [✓]			Voionmaa, V.		
Keto, J. V.			Puittinen, M. [✓]			Väisänen, J.		
Kivisalo, V.			Pärssinen, Hilja [✓]			Åhlström, A. [✓]		
Koivulahti-Lehto, H [✓]			Rantala, Viljo [✓]					

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *hyväksytty*
kokouksessa 24/2 vuonna 1929. *SD.*

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi ✓			Komu, Ville ✓			Rapo, Jussi ✓		
Aalto, J. F. ✓			Koponen, Albin ✓			Reinikainen, O. B. ... ✓		
Aaltonen, Aleksi ✓			Koskelin, A. ✓			Ryömä, Hannes ... ✓		
<i>Sattala H.</i> ✓			Kovanen, J. ✓			Seppälä, Hilda ✓		
Ailio, J. ✓			Kujala, E. ✓			Setälä, E. ✓		
Ampuja, Mikko ✓			Lehikoinen, R. ✓			Sillanpää, Miina ✓		
Aromaa, E. ✓			Lehtokoski, Aino ✓			Sirén, Aatto ✓		
Aro, T. ✓			Leino, Jalmari ✓			Sirola, L. ✓		
Bryggari, Tuomas ✓			Lepistö, M. ✓			Suokas, Mikko ✓		
Eskola, V. ✓			Linna, Jalmari ✓			Sventorzetski, R. ✓		
Hakala, Kalle ✓			Marttila, O. ✓			Tolonen, J. F. ✓		
Hakkila, V. ✓			Myllymäki, K. ✓			Valjakka, Hilma ✓		
Halonen, T. ✓			Paasivuori, Matti ✓			Valta, Aug. ✓		
Harvala, K. ✓			Pekkala, M. ✓			Valta, K. ✓		
Haverinen, Anna ✓			Pensas, Otto ✓			Velling, Yrjö ✓		
Helo, J. ✓			Penttala, J. ✓			Vilho, Ida ✓		
Huttunen, E. ✓			Perho, K. ✓			Voionmaa, V. ✓		
Jokinen, Emil ✓			Puittinen, M. ✓			Väisänen, J. ✓		
Keto, J. V. ✓			Pärssinen, Hilja ✓			Åhlström, A. ✓		
Kivisalo, V. ✓			Rantala, Viljo ✓					
Koivulahti-Lehto H								

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *hyksin*
haluudessa ^{47/2} vuonna 192~~9~~³⁰

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi [✓]			Komu, Ville [✓]			Rapo, Jussi [✓]		
Aalto, J. F. [✓]			Koponen, Albin [✓]			Reinikainen, O. B. ...		
Aaltonen, Aleksi [✓]			Koskelin, A. [✓]			Ryömä, Hannes ...		
<i>Aattela H</i> [✓]			Kovanen, J. [✓]			Seppälä, Hilda [✓]		
Ailio, J. [✓]			Kujala, E. [✓]			Setälä, E. [✓]		
Ampuja, Mikko [✓]			Lehikoinen, R. [✓]			Sillanpää, Miina [✓]		
Aromaa, E. [✓]			Lehtokoski, Aino [✓]			Sirén, Aatto [✓]		
Aro, T. [✓]			Leino, Jalmari [✓]			Sirola, L. [✓]		
Bryggari, Tuomas [✓]			Lepistö, M. [✓]			Suokas, Mikko [✓]		
Eskola, V. [✓]			Linna, Jalmari [✓]			Sventorzetski, R. [✓]		
Hakala, Kalle [✓]			Marttila, O. [✓]			Tolonen, J. F. [✓]		
Hakkila, V. [✓]			Myllymäki, K. [✓]			Valjakka, Hilma [✓]		
Halonen, T. [✓]			Paasivuori, Matti [✓]			Valta, Aug. [✓]		
Harvala, K. [✓]			Pekkala, M. [✓]			Valta, K. [✓]		
Haverinen, Anna [✓]			Pensas, Otto [✓]			Velling, Yrjö [✓]		
Helo, J. [✓]			Penttala, J. [✓]			Ahlin, Ida [✓]		
Huttunen, E. [✓]			Perho, K. [✓]			Voionmaa, V. [✓]		
Jokinen, Emil [✓]			Puittinen, M. [✓]			Väisänen, J. [✓]		
Keto, J. V. [✓]			Pärssinen, Hilja [✓]			Åhlström, A. [✓]		
Kivisalo, V. [✓]			Rantala, Viljo [✓]					
Koivulahti-Lehto H [✓]								

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *ryhmissä*
kuukausissa ^{13/3} vuonna 1929 *50.*

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi ✓			Komu, Ville ✓			Rapo, Jussi ✓		
Aalto, J. F. ✓			Koponen, Albin ✓			Reinikainen, O. B. ...		
Aaltonen, Aleksi ✓			Koskelin, A. ✓			Ryömä, Hannes <i>Sainas</i>		
<i>Aaltola H.</i> Ailio, J.			Kovanen, J.			Seppälä, Hilda <i>Sainas</i>		
Ampuja, Mikko ✓			Kujala, E. ✓			Setälä, E. ✓		
Aromaa, E. ✓			Lehikoinen, R. ✓			Sillanpää, Miina ✓		
Aro, T. ✓			Lehtokoski, Aino			Sirén, Aatto ✓		
Bryggari, Tuomas ...			Leino, Jalmari ✓			Sirola, L. ✓		
Eskola, V. ✓			Lepistö, M. ✓			Suokas, Mikko ✓		
Hakala, Kalle ✓			Linna, Jalmari ✓			Sventorzetski, R. ... ✓		
Hakkila, V. ✓			Marttila, O. ✓			Tolonen, J. F. ✓		
Halonen, T. ✓			Myllymäki, K. ✓			Valjakka, Hilma <i>Sainas</i>		
Harvala, K. ✓			Paasivuori, Matti ✓			Valta, Aug. ✓		
Haverinen, Anna ✓			Pekkala, M. ✓			Valta, K. ✓		
Helo, J. ✓			Pensas, Otto ✓			Velling, Yrjö ✓		
Huttunen, E.			Penttala, J. ✓			Vihuri, Ida		
Jokinen, Emil ✓			Perho, K. ✓			Voionmaa, V.		
Keto, J. V. ✓			Puittinen, M. ✓			Väisänen, J. ✓		
Kivisalo, V. ✓			Pärssinen, Hilja ✓			Åhlström, A.		
Koivulahti-Lehto H			Rantala, Viljo ✓					

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *ryhmän*
Kokouksessa 20/3 vuonna 1929 *50.*

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi			Komu, Ville			Rapo, Jussi		
Aalto, J. F.			Koponen, Albin			Reinikainen, O. B.		
Aaltonen, Aleksi			Koskelin, A.			Ryömä, Hannes		<i>sain</i>
<i>Mattila H.</i> Ailio, J.			Kovanen, J.			Seppälä, Hilda		
Ampuja, Mikko			Kujala, E.			Setälä, E.		
Aromaa, E.			Lehikoinen, R.			Sillanpää, Miina		
Aro, T.			Lehtokoski, Aino			Sirén, Aatto		
Bryggari, Tuomas			Leino, Jalmari			Sirola, L.		
Eskola, V.			Lepistö, M.			Suokas, Mikko		
Hakala, Kalle			Linna, Jalmari			Sventorzetski, R.		
Hakkila, V.			Marttila, O.			Tolonen, J. F.		
Halonen, T.			Myllymäki, K.			Valjakka, Hilma		<i>sain</i>
Harvala, K.			Paasivuori, Matti			Valta, Aug.		
Haverinen, Anna			Pekkala, M.			Valta, K.		
Helo, J.			Pensas, Otto			Velling, Yrjö		
Huttunen, E.			Penttala, J.			Vilho, Ida		
Jokinen, Emil			Perho, K.			Voionmaa, V.		
Keto, J. V.			Puittinen, M.			Väisänen, J.		
Kivisalo, V.			Pärssinen, Hilja			Åhlström, A.		
Koivulahti-Lehto, H.			Rantala, Viljo					

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *myöskin*
Kokouksessa 26/3 vuonna 1929. *80.*

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi ✓			Komu, Ville ✓			Rapo, Jussi ✓		
Aalto, J. F. ✓			Koponen, Albin ✓			Reinikainen, O. B. ✓		
Aaltonen, Aleks. ✓			Koskelin, A. ✓			Ryömä, Hannes ✓		
<i>Aattila P.</i> Ailio, J. ✓			Kovanen, J. ✓			Seppälä, Hilda ✓		
Ampuja, Mikko			Kujala, E. ✓			Setälä, E. ✓		
Aromaa, E. ✓			Lehikoinen, R. ✓			Sillanpää, Miina ✓		
Aro, T. ✓			Lehtokoski, Aino ✓			Sirén, Aatto ✓		
Bryggari, Tuomas ✓			Leino, Jalmari ✓			Sirola, L. ✓		
Eskola, V. ✓			Lepistö, M. ✓			Suokas, Mikko ✓		
Hakala, Kalle ✓			Linna, Jalmari ✓			Sventorzetski, R. ✓		
Hakkila, V. ✓			Marttila, O. ✓			Tolonen, J. F. ✓		
Halonen, T. ✓			Myllymäki, K. ✓			Valjakka, Hilma ✓		
Harvala, K. ✓			Paasivuori, Matti ✓			Valta, Aug. ✓		
Haverinen, Anna ✓			Pekkala, M. ✓			Valta, K. ✓		
Helo, J. ✓			Pensas, Otto ✓			Velling, Yrjö ✓		
Huttunen, E. ✓			Penttala, J. ✓			Vihuri, Ida		
Jokinen, Emil ✓			Perho, K. ✓			Voionmaa, V. ✓		
Keto, J. V. ✓			Puittinen, M. ✓			Väisänen, J. ✓		
Kivisalo, V. ✓			Pärssinen, Hilja ✓			Åhlström, A. ✓		
Koivulahti-Lehto, H ✓			Rantala, Viljo ✓					

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *tyhjinä*
huhtikuussa 2/4 vuonna 1929 = 50.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi			Komu, Ville			Rapo, Jussi		
Aalto, J. F.			Koponen, Albin			Reinikainen, O. B.		
Aaltonen, Aleks. <i>✓</i>			Koskelin, A.			Ryömä, Hannes <i>✓</i>		
<i>Aattila H.</i> <i>✓</i>			Kovanen, J.			Seppälä, Hilda		
Ailio, J.			Kujala, E.			Setälä, E.		
Ampuja, Mikko <i>✓</i>			Lehikoinen, R.			Sillanpää, Miina <i>✓</i>		
Aromaa, E.			Lehtokoski, Aino <i>✓</i>			Sirén, Aatto <i>✓</i>		
Aro, T.			Leino, Jalmari			Sirola, L.		
Bryggäri, Tuomas			Lepistö, M.			Suokas, Mikko		
Eskola, V.			Linna, Jalmari			Sventorzetski, R.		
Hakala, Kalle			Marttila, O.			Tolonen, J. F.		
Hakkila, V.			Myllymäki, K.			Valjakka, Hilma		
Halonen, T.			Paasivuori, Matti			Valta, Aug.		
Harvala, K.			Pekkala, M.			Valta, K.		
Haverinen, Anna <i>✓</i>			Pensas, Otto			Velling, Yrjö <i>✓</i>		
Helo, J.			Penttala, J.			Vihuri, Ida		
Huttunen, E.			Perho, K.			Voionmaa, V.		
Jokinen, Emil			Puittinen, M.			Väisänen, J.		
Keto, J. V.			Pärssinen, Hilja <i>✓</i>			Åhlström, A.		
Kivisalo, V.			Rantala, Viljo <i>✓</i>					
Koivulahti-Lehto <i>H</i> <i>✓</i>								

Ryhmän kokous 30/6-30.

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet vuonna 1929.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
✓ Aalto, Artturi			✓ Komu, Ville			✓ Rapo, Jussi		
✓ Aalto, J. F.			✓ Koponen, Albin			Reinikainen, O. B. ...		
✓ Aaltonen, Aleksi			✓ Koskelin, A.			Ryömä, Hannes ...		
✓ Aaltola, A.			Kovanen, J.			✓ Seppälä, Hilda		
✓ Ailio, J.			✓ Kujala, E.			✓ Setälä, E.		
✓ Ampuja, Mikko			✓ Lehikoinen, R.			✓ Sillanpää, Miina		
✓ Aromaa, E.			✓ Lehtokoski, Aino			✓ Sirén, Aatto		
✓ Aro, T.			✓ Leino, Jalmari			Sirola, L.		
✓ Bryggari, Tuomas			✓ Lepistö, M.			✓ Suokas, Mikko		
✓ Eskola, V.			✓ Linna, Jalmari			✓ Sventorzetski, R.		
Hakala, Kalle			✓ Marttila, O.			✓ Tolonen, J. F.		
Hakkila, V.			✓ Myllymäki, K.			✓ Valjakka, Hilma		
✓ Halonen, T.			✓ Paasivuori, Matti			✓ Valta, Aug.		
✓ Harvala, K.			✓ Pekkala, M.			Valta, K.		
✓ Haverinen, Anna			✓ Pensas, Otto			✓ Velling, Yrjö		
Helo, J.			✓ Penttala, J.			Vihuri, Ida		
✓ Huttunen, E.			✓ Perho, K.			✓ Voionmaa, V.		
Jokinen, Emil			✓ Puittinen, M.			✓ Väisänen, J.		
Keto, J. V.			Pärssinen, Hilja			✓ Ählström, A.		
✓ Kivisalo, V.			✓ Rantala, Viljo					
Koivulahti-Lehto, H								

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet

myöskin mukana $\frac{1}{7}$ vuonna 1929. 30.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi			Komu, Ville			Rapo, Jussi		
Aalto, J. F.			Koponen, Albin			Reinikainen, O. B.		
Aaltonen, Aleksi			Koskelin, A.			Ryömä, Hannes		
Aattela, O. Ailio, J.			Kovanen, J.			Seppälä, Hilda		
Ampuja, Mikko			Kujala, E.			Setälä, E.		
Aromaa, E.			Lehikoinen, R.			Sillanpää, Miina		
Aro, T.			Lehtokoski, Aino			Sirén, Aatto		
Bryggari, Tuomas			Leino, Jalmari			Sirola, L.		
Eskola, V.			Lepistö, M.			Suokas, Mikko		
Hakala, Kalle			Linna, Jalmari			Sventorzetski, R.		
Hakkila, V.			Marttila, O.			Tolonen, J. F.		
Halonen, T.			Myllymäki, K.			Valjakka, Hilma		
Harvala, K.			Paasivuori, Matti			Valta, Aug.		
Haverinen, Anna			Pekkala, M.			Valta, K.		
Helo, J.			Pensas, Otto			Velling, Yrjö		
Huttunen, E.			Penttala, J.			Vihuri, Ida		
Jokinen, Emil			Perho, K.			Voionmaa, V.		
Keto, J. V.			Puittinen, M.			Väisänen, J.		
Kivisalo, V.			Pärssinen, Hilja			Åhlström, A.		
Koivulahti-Lehto, H.			Rantala, Viljo					

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *syyskuun*
huhtikuun ³/₇ vuonna 1929. ³⁰

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi ✓			Komu, Ville ✓			Rapo, Jussi ✓		
Aalto, J. F. ✓			Koponen, Albin ✓			Reinikainen, O. B. ...		
Aaltonen, Aleksi ✓			Koskelin, A. ✓			Ryömä, Hannes ✓		
<i>Sattela, H.</i> ✓			Kovanen, J. ...			Seppälä, Hilda ✓		
Ailio, J. ✓			Kujala, E. ...			Setälä, E. ✓		
Ampuja, Mikko ✓			Lehikoinen, R. ✓			Sillanpää, Miina ✓		
Aromaa, E. ✓			Lehtokoski, Aino ✓			Sirén, Aatto ✓		
Aro, T. ✓			Leino, Jalmari ✓			Sirola, L. ...		
Bryggari, Tuomas ✓			Lepistö, M. ✓			Suokas, Mikko ✓		
Eskola, V. ...			Linna, Jalmari ✓			Sventorzetski, R. ✓		
Hakala, Kalle ✓			Marttila, O. ✓			Tolonen, J. F. ...		
Hakkila, V. ...			Myllymäki, K. ...			Valjakka, Hilma ✓		
Halonen, T. ✓			Paasivuori, Matti ✓			Valta, Aug. ✓		
Harvala, K. ✓			Pekkala, M. ...			Valta, K. ✓		
Haverinen, Anna ✓			Pensas, Otto ...			Velling, Yrjö ✓		
Helo, J. ...			Penttala, J. ✓			Vihuri, Ida ✓		
Huttunen, E. ✓			Perho, K. ...			Voionmaa, V. ✓		
Jokinen, Emil ✓			Puittinen, M. ✓			Väisänen, J. ✓		
Keto, J. V. ✓			Pärssinen, Hilja ✓			Åhlström, A. ✓		
Kivisalo, V. ✓			Rantala, Viljo ✓					
Koivulahti-Lehto, H. ✓								

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet

ryhmän kokouksessa 5/7 vuonna 1929. 30.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi			Komu, Ville			Rapo, Jussi		
Aalto, J. F.			Koponen, Albin			Reinikainen, O. B. ...		
Aaltonen, Aleksi			Koskelin, A.			Ryömä, Hannes ...		
<i>Aattela H.</i>			Kovanen, J.			Seppälä, Hilda		
Ailio, J.			Kujala, E.			Setälä, E.		
Ampuja, Mikko			Lehikoinen, R.			Sillanpää, Miina		
Aromaa, E.			Lehtokoski, Aino			Sirén, Aatto		
Aro, T.			Leino, Jalmari			Sirola, L.		
Bryggari, Tuomas			Lepistö, M.			Suokas, Mikko		
Eskola, V.			Linna, Jalmari			Sventorzetski, R.		
Hakala, Kalle			Marttila, O.			Tolonen, J. F.		
Hakkila, V.			Myllymäki, K.			Valjakka, Hilma		
Halonen, T.			Paasivuori, Matti			Valta, Aug.		
Harvala, K.			Pekkala, M.			Valta, K.		
Haverinen, Anna			Pensas, Otto			Velling, Yrjö		
Helo, J.			Penttala, J.			Vihuri, Ida		
Huttunen, E.			Perho, K.			Voionmaa, V.		
Jokinen, Emil			Puittinen, M.			Väisänen, J.		
Keto, J. V.			Pärssinen, Hilja			Ählström, A.		
Kivisalo, V.			Rantala, Viljo					
Koivulahti-Lehto, H.								

*Ryhmän kokous 6/7-30.
Läsnäolleet jäsenet.*

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet vuonna 1929.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
✓ Aalto, Artturi			✓ Komu, Ville			Rapo, Jussi		
✓ Aalto, J. F.			✓ Koponen, Albin			Reinikainen, O. B. ...		
Aaltonen, Aleksi			Koskelin, A.			✓ Ryömä, Hannes ...		
Sottela ✓ Ailio, J.			✓ Kovanen, J.			✓ Seppälä, Hilda		
Ampuja, Mikko			✓ Kujala, E.			Setälä, E.		
✓ Aromaa, E.			✓ Lehikoinen, R.			✓ Sillanpää, Miina		
✓ Aro, T.			✓ Lehtokoski, Aino			Sirén, Aatto		
✓ Bryggari, Tuomas			✓ Leino, Jalmari			Sirola, L.		
✓ Eskola, V.			Lepistö, M.			✓ Suokas, Mikko		
Hakala, Kalle			Linna, Jalmari			✓ Sventorzetski, R.		
Hakkila, V.			✓ Marttila, O.			✓ Tolonen, J. F.		
Halonen, T.			✓ Myllymäki, K.			✓ Valjakka, Hilma		
✓ Harvala, K.			Paasivuori, Matti			✓ Valta, Aug.		
✓ Haverinen, Anna			Pekkala, M.			✓ Valta, K.		
Helo, J.			✓ Pensas, Otto			✓ Velling, Yrjö		
Huttunen, E.			✓ Penttala, J.			Vihuri, Ida		
Jokinen, Emil			✓ Perho, K.			✓ Voionmaa, V.		
✓ Keto, J. V.			✓ Puittinen, M.			✓ Väisänen, J.		
Kivisalo, V.			✓ Pärssinen, Hilja			Åhlström, A.		
Koivulahti-Lehto, H. .			✓ Rantala, Viljo					

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *myhmain*
Kokouksessa 8/7 vuonna 1929. *30.*

Eduskuntaryhmän kokouksessa 2/7-30
läsnä olleet jäsenet.

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet
 vuonna 1930.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
✓ Aalto, Artturi			Komu, Ville			✓ Rapo, Jussi		
✓ Aalto, J. F.			✓ Koponen, Albin			✓ Reinikainen, O. B. ...		
✓ Aaltonen, Aleksi			✓ Koskelin, A.			Ryömä, Hannes		
✓ Aattela			✓ Kovanen, J.			Seppälä, Hilda		
✓ Ailio, J.			✓ Kujala, E.			✓ Setälä, E.		
✓ Ampuja, Mikko			✓ Lehtikoski, Aino			✓ Sillanpää, Miina		
✓ Aromaa, E.			✓ Leino, Jalmari			✓ Sirén, Aatto		
✓ Aro, T.			✓ Lepistö, M.			✓ Sirola, L.		
✓ Bryggari, Tuomas			✓ Linna, Jalmari			✓ Suokas, Mikko		
✓ Eskola, V.			✓ Marttila, O.			Sventorzetski, R.		
✓ Hakala, Kalle			✓ Myllymäki, K.			✓ Tolonen, J. F.		
Hakkila, V.			✓ Paasivuori, Matti			✓ Valjakka, Hilma		
✓ Halonen, T.			Pekkala, M.			✓ Valta, Aug.		
✓ Harvala, K.			✓ Pensas, Otto			✓ Valta, K.		
✓ Haverinen, Anna			✓ Penttala, J.			✓ Velling, Yrjö		
Helo, J.			✓ Perho, K.			Viluri, Ida		
Huttunen, E.			✓ Puittinen, M.			✓ Voionmaa, V.		
✓ Jokinen, Emil			✓ Pärssinen, Hilja			✓ Väisänen, J.		
✓ Keto, J. V.			✓ Rantala, Viljo			✓ Ählström, A.		
Kivisalo, V.								
✓ Koivulahti-Lehto, H								

Ryhmän kokous 7/2-30 (I kokous)

Läsnäolleet jäsenet.

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet vuonna 1929.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi			✓ Komu, Ville			✓ Rapo, Jussi		
✓ Aalto, J. F.			✓ Koponen, Albin			✓ Reinikainen, O. B. ...		
✓ Aaltonen, Aleksi			✓ Koskelin, A.			Ryömä, Hannes		
✓ Aaltala ✓ Ailio, J.			✓ Kovanen, J.			✓ Seppälä, Hilda		
✓ Ampuja, Mikko			✓ Kujala, E.			✓ Setälä, E.		
✓ Aromaa, E.			✓ Lehikoinen, R.			✓ Sillanpää, Miina		
✓ Aro, T.			✓ Lehtokoski, Aino			✓ Sirén, Aatto		
✓ Bryggari, Tuomas			✓ Leino, Jalmari			✓ Sirola, L.		
✓ Eskola, V.			✓ Lepistö, M.			✓ Suokas, Mikko		
✓ Hakala, Kalle			✓ Linna, Jalmari			✓ Sventorzetski, R.		
Hakkila, V.			✓ Marttila, O.			✓ Tolonen, J. F.		
✓ Halonen, T.			✓ Myllymäki, K.			✓ Valjakka, Hilma		
✓ Harvala, K.			✓ Paasivuori, Matti			✓ Valta, Aug.		
Haverinen, Anna			✓ Pekkala, M.			✓ Valta, K.		
✓ Helo, J.			✓ Pensas, Otto			✓ Velling, Yrjö		
Huttunen, E.			✓ Penttala, J.			Vilari, Ida		
✓ Jokinen, Emil			✓ Perho, K.			✓ Voionmaa, V.		
✓ Keto, J. V.			✓ Puittinen, M.			✓ Väisänen, J.		
Kivisalo, V.			✓ Pärssinen, Hilja			✓ Ahlström, A.		
Koivulahti-Lehto, H			✓ Rantala, Viljo					

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet *ryhmain*
Kokouksessa 8/7 vuonna 1929 *30.*

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi ✓			Kommu, Ville ✓			Rapo, Jussi ✓		
Aalto, J. F. ✓			Koponen, Albin ✓			Reinikainen, O. B. ... ✓		
Aaltonen, Aleks. ... ✓			Koskelin, A. ✓			Ryömä, Hannes		
<i>Aaltonen, J.</i> ✓			Kovanen, J. ✓			Seppälä, Hilda ✓		
Ailio, J. ✓			Kujala, E.			Setälä, E.		
Ampuja, Mikko ✓			Lehikoinen, R. ✓			Sillanpää, Miina ✓		
Aromaa, E. ✓			Lehtokoski, Aino			Sirén, Aatto ✓		
Aro, T. ✓			Leino, Jalmari ✓			Sirola, L.		
Bryggari, Tuomas ... ✓			Lepistö, M.			Suokas, Mikko ✓		
Eskola, V. ✓			Linna, Jalmari ✓			Sventorzetski, R. ✓		
Hakala, Kalle ✓			Marttila, O.			Tolonen, J. F.		
Hakkila, V.			Myllymäki, K. ✓			Valjakka, Hilma ✓		
Halonen, T. ✓			Paasivuori, Matti ... ✓			Valta, Aug. ✓		
Harvala, K. ✓			Pekkala, M.			Valta, K. ✓		
Haverinen, Anna ✓			Pensas, Otto ✓			Velling, Yrjö ✓		
Helo, J.			Penttala, J. ✓			Vihuri, Ida ✓		
Huttunen, E.			Perho, K. ✓			Voionmaa, V. ✓		
Jokinen, Emil ✓			Puittinen, M. ✓			Väisänen, J. ✓		
Keto, J. V. ✓			Pärssinen, Hilja ✓			Åhlström, A. ✓		
Kivisalo, V. ✓			Rantala, Viljo ✓					
Koivulahti-Lehto, H. ✓								

*Ryhmän kokouksessa
heinäk. 10 p:nä 1930
läsnäolleet jäsenet.*

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet
vuonna 1929.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
✓ Aalto, Artturi			Komu, Ville			✓ Rapo, Jussi		
✓ Aalto, J. F.			✓ Koponen, Albin			✓ Reinikainen, O. B. ...		
✓ Aaltonen, Aleksi			✓ Koskelin, A.			Ryömä, Hannes		
✓ Aattela			✓ Kovanen, J.			Seppälä, Hilda		
✓ Ailio, J.			✓ Kujala, E.			✓ Setälä, E.		
Ampuja, Mikko			Lehikoinen, R.			Sillanpää, Miina		
✓ Aromaa, E.			✓ Lehtokoski, Aino			✓ Sirén, Aatto		
✓ Aro, T.			✓ Leino, Jalmari			✓ Sirola, L.		
✓ Bryggari, Tuomas			✓ Lepistö, M.			✓ Suokas, Mikko		
Eskola, V.			✓ Linna, Jalmari			Sventorzetski, R.		
✓ Hakala, Kalle			✓ Marttila, O.			✓ Tolonen, J. F.		
✓ Hakkila, V.			Myllymäki, K.			✓ Valjakka, Hilma		
✓ Halonen, T.			✓ Paasivuori, Matti			✓ Valta, Aug.		
Harvala, K.			Pekkala, M.			✓ Valta, K.		
✓ Haverinen, Anna			✓ Pensas, Otto			Velling, Yrjö		
Helo, J.			✓ Penttala, J.			Vihuri, Ida		
Huttunen, E.			✓ Perho, K.			✓ Voionmaa, V.		
✓ Jokinen, Emil			✓ Puittinen, M.			✓ Väisänen, J.		
Keto, J. V.			✓ Pärssinen, Hilja			Åhlström, A.		
✓ Kivisalo, V.			✓ Rantala, Viljo					
✓ Koivulahti-Lehto, H								

*Ryhmän kokoukseen 14/7-30
Hänneille jäsenet.*

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet vuonna 1929.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
✓ Aalto, Artturi			✓ Komu, Ville			✓ Rapo, Jussi		
✓ Aalto, J. F.			✓ Koponen, Albin			✓ Reinikainen, O. B. ...		
✓ Aaltonen, Aleksi			✓ Koskelin, A.			✓ Ryömä, Hannes		
✓ Anttila			✓ Kovanen, J.			✓ Seppälä, Hilda		
✓ Ailio, J.			✓ Kujala, E.			✓ Setälä, E.		
✓ Ampuja, Mikko			✓ Lehikoinen, R.			✓ Sillanpää, Miina		
✓ Aromaa, E.			✓ Lehtokoski, Aino			✓ Sirén, Aatto		
✓ Aro, T.			✓ Leino, Jalmari			Sirola, L.		
✓ Bryggari, Tuomas			✓ Lepistö, M.			✓ Suokas, Mikko		
✓ Eskola, V.			✓ Linna, Jalmari			✓ Sventorzetski, R.		
✓ Hakala, Kalle			✓ Marttila, O.			✓ Tolonen, J. F.		
✓ Hakkila, V.			✓ Myllymäki, K.			✓ Valjakka, Hilma		
✓ Halonen, T.			✓ Paasivuori, Matti			✓ Valta, Aug.		
✓ Harvala, K.			✓ Pekkala, M.			✓ Valta, K.		
✓ Haverinen, Anna			✓ Pensas, Otto			✓ Velling, Yrjö		
✓ Helo, J.			✓ Penttala, J.			Vihuri, Ida		
✓ Huttunen, E.			✓ Perho, K.			✓ Voionmaa, V.		
Jokinen, Emil			✓ Puittinen, M.			✓ Väisänen, J.		
✓ Keto, J. V.			✓ Pärssinen, Hilja			✓ Åhlström, A.		
✓ Kivisalo, V.			✓ Rantala, Viljo					
✓ Koivulahti-Lehto, H								

Ryhmän kokous 14/2-30

Tammi-kuun kuukausi- ja valtiopäiväjäsenryhmän muuttokseen
julistaminen kirjalliseksi.

Valmistusvaliok. ehdotus jaa, Puittisen vastalaidotus ei

Sos.-dem. Eduskuntaryhmän jäsenet vuonna 1929.

	Jaa	Ei		Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi			Komu, Ville	✓		Rapo, Jussi	✓	
Aalto, J. F.	✓		Koponen, Albin		✓	Reinikainen, O. B. ...	✓	
Aaltonen, Aleksi	✓		Koskelin, A.	✓		Ryömä, Hannes ...	✓	
Arttala Ailio, J.	✓		Kovanen, J.	✓		Seppälä, Hilda	✓	
Ampuja, Mikko	✓		Kujala, E.	✓		Setälä, E.	✓	
Aromaa, E.	✓		Lehikoinen, R.		✓	Sillanpää, Miina	✓	
Aro, T.	✓		Lehtokoski, Aino	✓		Sirén, Aatto	✓	
Bryggari, Tuomas	✓		Leino, Jalmari	✓		Sirola, L.		
Eskola, V.	✓		Lepistö, M.	✓		Suokas, Mikko	✓	
Hakala, Kalle	✓		Linna, Jalmari	✓		Sventorzetski, R.	✓	
Hakkila, V.	✓		Marttila, O.	✓		Tolonen, J. F.	✓	
Halonen, T.	✓		Myllymäki, K.	✓		Valjakka, Hilma	✓	
Harvala, K.	✓		Paasivuori, Matti		✓	Valta, Aug.	✓	
Haverinen, Anna	✓		Pekkala, M.	✓		Valta, K.		✓
Helo, J.	✓		Pensas, Otto		✓	Velling, Yrjö	✓	
Huttunen, E.	✓		Penttala, J.	✓		Vihuri, Ida		
Jokinen, Emil			Perho, K.	✓		Voionmaa, V.	✓	
Keto, J. V.	✓		Puittinen, M.		✓	Väisänen, J.		✓
Kivisalo, V.	✓		Pärssinen, Hilja		✓	Åhlström, A.	✓	
Koivulahti-Lehto, H	✓		Rantala, Viljo	✓				

200 kpl. 1800. Pienryt. l. 22/10
 Las. - dem. Eduskuntaesitys
 Las. - dem. Eduskuntaesitys

Kokous 20/10 klo 18 1930.

Asia Kinnon kunnat

Adolfus, J. A.

Adolfus, J. A.

Jaa Ei		Jaa Ei	
✓ Aalto, Artturi,		✓ Lindman, Taavi,	
✓ Aaltonen, A.,		✓ Lindqvist, Hj.,	
✓ Aattela, Hugo,		✓ Linna, Jalmari,	
✓ Ahlfors, Fanni,		✓ Meriläinen, A.,	
✓ Ailio, Julius,		✓ Myllymäki, K.,	
✓ Ampuja, Mikko,		✓ Nuutinen, T.,	
✓ Aromaa, E.,		✓ Paasivuori, Matti,	
✓ Bryggari, Tuomas,		✓ Paasonen, Armas,	
✓ Erich, M. V.,		✓ Pekkala, Mauno,	
✓ Eskola, Valfrid,		✓ Penttala, I.,	
✓ Fagerholm, Karl-August,		✓ Perho, K.,	
✓ Hakala, K.,		✓ Puittinen, M. S.,	
✓ Hakkila, Väinö,		✓ Pyy, Juho,	
✓ Halonen, T.,		✓ Pärssinen, Hilja,	
✓ Harvala, Kaarlo,		✓ Rapo, J.,	
✓ Helo, J.,		✓ Ratala, V.,	
✓ Hildén, Kaisa,		✓ Reinikainen, O.,	
✓ Hiltunen, O.,		✓ Ryömä, Hannes,	
✓ Huttunen, J. E.,		✓ Räisänen, Yrjö,	
✓ Hämäläinen, Aleks,		✓ Sallila, Emil,	
✓ Jokinen, E.,		✓ Seppälä, Hilda,	
✓ Keto, J. V.,		✓ Setälä, Edvard,	
✓ Kilpi, Eino,		✓ Sillanpää, Miina,	
✓ Kivisalo, V.,		✓ Suokas, M.,	
✓ Koivulahti-Lehto, Hilma,		✓ Sventorzetski, R.,	
✓ Komu, V.,		✓ Tanner, Väinö,	
✓ Koponen, Albin,		✓ Tolonen, J. F.,	
✓ Kosonen, A. J.,		✓ Turkia, Matti,	
✓ Kovanen, Hj.,		✓ Valta, Aug.,	
✓ Kulovaara, U.,		✓ Velling, Y.,	
✓ Kuusisto, August,		✓ Voionmaa, Väinö,	
✓ Lehtokoski, Aino,		✓ Väisänen, Jalmari,	
✓ Lepistö, L. M.,		✓ Åhlström, Axel L.	

Ryhmän jäsenet ryhmän kokouksessa 22.10. - 30.

✓ Aalto	✓ Lepistö	✓ Väisänen
✓ Aaltonen	✓ Lindman	✓ Åhlström
✓ Aattela	✓ Lindqvist	
✓ Ahlfors	✓ Linna	
✓ Ailio	Meriläinen	
✓ Ampuja	✓ Myllymäki	
✓ Aromaa	✓ Nuutinen	
✓ Bryggari	Paasivuori	
✓ Erich	✓ Paasonen	
✓ Eskola	✓ Pekkala	
✓ Fagerholm	✓ Penttala	
✓ Hakala	✓ Perho	
✓ Hakkila	✓ Puittinen	
✓ Halonen	✓ Pyy	
✓ Harvala	✓ Pärssinen	
Helo	✓ Rapo	
✓ Hildén	✓ Rantala	
Hiltunen	✓ Reinikainen	
✓ Huttunen	✓ Ryömä	
✓ Hämaläinen	✓ Räisänen	
✓ Jokinen	Sallila	
✓ Keto	✓ Seppälä	
✓ Kilpi	✓ Setälä	
✓ Kivisalo	✓ Sillanpää	
✓ Koivulahti - Lehto	✓ Suokas	
✓ Komu	✓ Sventorzetski	
✓ Koponen	✓ Tanner	
✓ Kosonen	✓ Tolonen	
✓ Kovanen	✓ Turkia	
✓ Kulovaara	✓ Walta	
✓ Kuusisto	✓ Velling	
✓ Lehtokoski	✓ Voionmaa	

SOS.-DEM. EDUSKUNTARYHMÄ

Kokous 28/10 klo 19 1930.

Asia

Näin on käsitelty.

ehdotus „Jaa“

ehdotus „Ei“

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi, ✓			Lindman, Taavi, ✓		
Aaltonen, A., ✓			Lindqvist, Hj., ✓		
Aattela, Hugo, ✓			Linna, Jalmari, ✓		
Ahlfors, Fanni, ✓			Meriläinen, A., ✓		
Ailio, Julius, ✓			Myllymäki, K.,		
Ampuja, Mikko, ✓			Nuutinen, T., ✓		
Aromaa, E., ✓			Paasivuori, Matti, <i>Kotitehtävä</i>		
Bryggari, Tuomas, ✓			Paasonen, Armas, ✓		
Erich, M. V., ✓			Pekkala, Mauno, ✓		
Eskola, Valfrid, ✓			Penttala, I., ✓		
Fagerholm, Karl-August, ✓			Perho, K., ✓		
Hakala, K., ✓			Puittinen, M. S., ✓		
Hakkila, Väinö, ✓			Pyy, Juho, ✓		
Halonen, T., ✓			Pärssinen, Hilja, ✓		
Harvala, Kaarlo, ✓			Rapo, J., ✓		
Helo, J., ✓			Rantala, V., ✓		
Hildén, Kaisa, ✓			Reinikainen, O.,		
Hiltunen, O., ✓			Ryömä, Hannes, ✓		
Huttunen, J. E., ✓			Räisänen, Yrjö, ✓		
Hämäläinen, Aleks, ✓			Sallila, Emil, ✓		
Jokinen, E., ✓			Seppälä, Hilda, ✓		
Keto, J. V., ✓			Setälä, Edvard, ✓		
Kilpi, Eino, ✓			Sillanpää, Miina, ✓		
Kivisalo, V., ✓			Suokas, M., ✓		
Koivulahti-Lehto, Hilma, ✓			Sventorzetski, R.,		
Komu, V., ✓			Tanner, Väinö, ✓		
Koponen, Albin, ✓			Tolonen, J. F., ✓		
Kosonen, A. J., ✓			Turkia, Matti, ✓		
Kovanen, Hj., ✓			Valta, Aug., ✓		
Kulovaara, U., ✓			Velling, Y., ✓		
Kuusisto, August, ✓			Voionmaa, Väinö, ✓		
Lehtokoski, Aino, ✓			Väisänen, Jalmari, ✓		
Lepistö, L. M., ✓			Ahlström, Axel L., ✓		

SOS.-DEM. EDUSKUNTARYHMÄ

Kokous 30/10 klo 19 1930.

Asia *Vinonhumer*

ehdotus „Jaa“

ehdotus „Ei“

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi, ✓			Lindman, Taavi, ✓		
Aaltonen, A., ✓			Lindqvist, Hj., ✓		
Aattela, Hugo, ✓			Linna, Jalmari, ✓		
Ahlfors, Fanni, ✓			Meriläinen, A., ✓		
Ailio, Julius, ✓			Myllymäki, K., ✓		
Ampuja, Mikko, ✓			Nuutinen, T., ✓		
Aromaa, E., ✓			Paasivuori, Matti, ✓		
Bryggari, Tuomas, ✓			Paasonen, Armas, ✓		
Erich, M. V., ✓			Pekkala, Mauno, ✓		
Eskola, Valfrid, ✓			Penttala, I., ✓		
Fagerholm, Karl-August, ✓			Perho, K., ✓		
Hakala, K., ✓			Puittinen, M. S., ✓		
Hakkila, Väinö, ✓			Pyy, Juho, ✓		
Halonen, T., ✓			Pärssinen, Hilja, ✓		
Harvala, Kaarlo, ✓			Rapo, J., ✓		
Helo, J., ✓			Rantala, V., ✓		
Hildén, Kaisa, ✓			Reinikainen, O., ✓		
Hiltunen, O., ✓			Ryömä, Hannes, ✓		
Huttunen, J. E., ✓			Räisänen, Yrjö, ✓		
Hämäläinen, Aleks, ✓			Sallila, Emil, ✓		
Jokinen, E., ✓			Seppälä, Hilda, ✓		
Keto, J. V., ✓			Setälä, Edvard, ✓		
Kilpi, Eino, ✓			Sillanpää, Miina, ✓		
Kivisalo, V., ✓			Suokas, M., ✓		
Koivulahti-Lehto, Hilma, ✓			Sventorzetski, R., ✓		
Komu, V., ✓			Tanner, Väinö, ✓		
Koponen, Albin, ✓			Tolonen, J. F., ✓		
Kosonen, A. J., ✓			Turkia, Matti, ✓		
Kovanen, Hj., ✓			Valta, Aug., ✓		
Kulovaara, U., ✓			Velling, Y., ✓		
Kuusisto, August, ✓			Voionmaa, Väinö, ✓		
Lehtokoski, Aino, ✓			Väisänen, Jalmari, ✓		
Lepistö, L. M., ✓			Åhlström, Axel L., ✓		

SOS.-DEM. EDUSKUNTARYHMÄ

Kokous 8/11 klo 19 1930.

Asia

Nimenmuutos

ehdotus „Jaa“

ehdotus „Ei“

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi,			Lindman, Taavi,		
Aaltonen, A.,	✓		Lindqvist, Hj.,		
Aattela, Hugo,	✓		Linna, Jalmari,		
Ahlfors, Fanni,	✓		Meriläinen, A.,		
Ailio, Julius,	✓		Myllymäki, K.,		
Ampuja, Mikko,	✓		Nuutinen, T.,		
Aromaa, E.,	✓		Paasivuori, Matti,		
Bryggari, Tuomas,	✓		Paasonen, Armas,		
Erich, M. V.,	✓		Pekkala, Mauno,		
Eskola, Valfrid,	✓		Penttala, I.,		
Fagerholm, Karl-August,	✓		Perho, K.,		
Hakala, K.,	✓		Puittinen, M. S.,		
Hakkila, Väinö,	✓		Pyy, Juho,		
Halonen, T.,	✓		Pärssinen, Hilja,		
Harvala, Kaarlo,	✓		Rapo, J.,		
Helo, J.,			Rantala, V.,		
Hildén, Kaisa,	✓		Reinikainen, O.,		
Hiltunen, O.,	✓		Ryömä, Hannes,		
Huttunen, J. E.,	✓		Räisänen, Yrjö,		
Hämäläinen, Aleks,	✓		Sallila, Emil,		
Jokinen, E.,	✓		Seppälä, Hilda,		
Keto, J. V.,	✓		Setälä, Edvard,		
Kilpi, Eino,	✓		Sillanpää, Miina,		
Kivisalo, V.,	✓		Suokas, M.,		
Koivulahti-Lehto, Hilma,	✓		Sventorzetski, R.,		
Komu, V.,	✓		Tanner, Väinö,		
Koponen, Albin,	✓		Tolonen, J. F.,		
Kosonen, A. J.,	✓		Turkia, Matti,		
Kovanen, Hj.,	✓		Valta, Aug.,		
Kulovaara, U.,	✓		Velling, Y.,		
Kuusisto, August,	✓		Voionmaa, Väinö,		
Lehtokoski, Aino,	✓		Väisänen, Jalmari,		
Lepistö, L. M.,	✓		Åhlström, Axel L.,		

SOS.-DEM. EDUSKUNTARYHMÄ

Kokous 10 / 11 klo 19 1930.
Asia *Vuodenmuutos*.

ehdotus „Jaa“

ehdotus „Ei“

	Jaa	Ei		Jaa	Ei
Aalto, Artturi, ...✓			Lindman, Taavi, ...✓		
Aaltonen, A., ...✓			Lindqvist, Hj., ...✓		
Aattela, Hugo, ...			Linna, Jalmari, ...✓		
Ahlfors, Fanni, ...✓			Meriläinen, A., ...✓		
Ailio, Julius, ...✓			Myllymäki, K., ...✓		
Ampuja, Mikko, ...✓			Nuutinen, T., ...		
Aromaa, E., ...✓			Paasivuori, Matti, ... <i>Estetty</i>		
Bryggari, Tuomas, ...			Paasonen, Armas, ...✓		
Erich, M. V., ...✓			Pekkala, Mauno, ...✓		
Eskola, Valfrid, ...✓			Penttala, I., ...		
Fagerholm, Karl-August, ...✓			Perho, K., ...		
Hakala, K., ...✓			Puittinen, M. S., ...✓		
Hakkila, Väinö, ...			Pyy, Juho, ...		
Halonen, T., ...			Pärssinen, Hilja, ...✓		
Harvala, Kaarlo, ...✓			Rapo, J., ...✓		
Helo, J., ...✓			Rantala, V., ...✓		
Hildén, Kaisa, ...✓			Reinikainen, O., ...		
Hiltunen, O., ...✓			Ryömä, Hannes, ...✓		
Huttunen, J. E., ...✓			Räisänen, Yrjö, ...✓		
Hämäläinen, Aleks, ...✓			Sallila, Emil, ...✓		
Jokinen, E., ...✓			Seppälä, Hilda, ...✓		
Keto, J. V., ...✓			Setälä, Edvard, ... <i>Estetty</i>		
Kilpi, Eino ...✓			Sillanpää, Miina, ...		
Kivisalo, V., ...✓			Suokas, M., ...✓		
Koivulahti-Lehto, Hilma, ...			Sventorzetski, R., ...		
Komu, V., ...✓			Tanner, Väinö, ...		
Koponen, Albin, ...✓			Tolonen, J. F., ...		
Kosonen, A. J., ...			Turkia, Matti, ...✓		
Kovanen, Hj., ...✓			Valta, Aug., ...✓		
Kulovaara, U., ...✓			Velling, Y., ...✓		
Kuusisto, August, ...			Voionmaa, Väinö, ...✓		
Lehtokoski, Aino, ...✓			Väisänen, Jalmari, ...		
Lepistö, L. M., ...			Åhlström, Axel L., ...		